32

Sebil

6 AĞUSTOS 1976
9 Şaban 1396

BEŞ LİRA
BİR D. M.

Siyasi, Edebî, Tarihî
HAFTALIK GAZETE

Herşey hak için

Sahib ve Başyazar
KADİR MISIROĞLU

Diyânet Câmiasına

Geçmiş Olsun!

Diyânet Câmiasına Geçmiş Olsun!..

NEREDEN NEREYE!

Osmanlı devrinde «Şeyhulislâmlar kabinenin tabii bir azası idiler. Hükûmetteki sâir bakanlar, liyâkatli görülenler arasından tâyin edildiği halde, Şeyhulislâmlar otomatik ve rakipsiz olarak kabineye dâhil olurlardı. Yani bir hükümetin teşkili sırasında Şeyhulislâmlık makâmında oturan zat her kim ise, o aynı zamanda kabine âzâsı demekti.

Şeyhulislâm Efendi, Kabinede pâdişah'ın halife sıfatını temsil mevkiinde bulunur ve bu sıfat sultan sıfatından üstün olduğu için de protokolde sadrazam yani başvekilden önde gelirdi.

Ankara'da teşekkül eden TBMM Hükûmeti zamanında ise, selâhiyet ve iktidârı geçici olarak müsâmaha ile karşılanan bir «*Şer'iyye Vekilliği*» vardı. Bu makama sâir bakanlıklar gibi liyâkatli görülen herhangi bir kimse getirilir ve onun diğer kabine arkadaşlarına üstün bir selâhiyeti bulunmazdı. B nunla beraber çıkarılacak kanunların şeriata muvâfakatı yönünden «*Şer'iyye Encümeni*» nden geçirilmesi kabûl edilmişti.

Bilâhare cumhuriyet ilân edilip te buna «*lâik*» bir hüviyet verilince, kanunların «*şeriata uygunluk*» noktasından kontrolüne mahâl kalmamış ve Şer'iyye Vekâleti ilgâ olunarak «*Diyânet İşleri Reisliği*» ihdas olunmuştu. Lâiklik lâfzan dinin devlete, devletin dine yabancı olması mânâsına telâkkî olunduğu halde, devletin din hayatına alabildiğine müdahale ettiği malûmdur. Zira dinî hayat ve faaliyetlerin devletçe —tensik edilmese bile— kontrol altında tutulması kabûl edilmiş ve bu keyfiyet, amme intizâmı icâbından addedilmişti.

Demek ki, sırf amme intizâmı mülâhazasıyla dinî hayat ve faaliyetleri göz önünde tutmak isteyen yeni idâre, göstermelik bir Diyânet İşleri Teşkilâtı ihdas ederek buna imam, vâiz ve müftülerin tâyinlerinden ibâret bir faaliyet sâhası tanımıştır. Üstelik seneden seneye her resmî teşkilâtın sâhib olduğu kadrolar artırılır, maaşlara zam gelirken bu teşkilât git gide kadroları daraltılarak ve değişen hayat şartları önünde maaşlara zam yapılmayarak güdük bir duruma sokulmuştur. Birçok câmilerin kapatılması, dinî ünvan ve makamların lâğv edilmesiyle fonksiyonu her yıl biraz daha azaltılan Diyânet İşleri Teşkilâtı, «*Teşkilât*» kelimesinin şümûlü ile bağdaşmıyacak ölçüde daraltılmış ve kısırlastırılmıştır.

Bu durumda dinî hayat ve faaliyetlerin idâresine müteallik bir makamın resmî dâireler içindeki ehemmiyeti itibariyle nereden nereye gelindiğini sormaya cesâret edecek bir babayiğit çıkmamış, çıkamamıştı.

İLK REİSLER :

Bununla beraber, İslâm'ı alabildiğine rencide eden gidişat ve tatbikata rağmen Diyânet İşleri Reisliği makamını işgâl eden kimseler, —sükûtları sâyesinde ve o nisbette— mergub ve muhterem addedilmişlerdir. Zira bunlar umûmiyetle, din sâyesinde kazanıldığı söz götürmez bulunan Millî Mücâdele'de ehemmiyetli roller oynamış ve M. Kemâl Paşa ile yakînen teşrik-i mesâi etmiş kimselerdi. Bundan dolayı yeni idârecilerle onlar arasında buhranlı harb yıllarında teessüs eden hukuk, zâhirde muhâfaza edilir ve şahısları yeni idârecilerden hürmet görürlerdi. Meselâ Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk Diyânet İşleri Reisi Rıfat (Börekçi) Hoca, bu durumda bir kimse idi. Millî hükûmetin ilk mâlî sermâyesini teşkil eden parayı bizzat vermişti. Bu, hocanın bütün mal varlığını teşkil eden sekizyüzyetmişüç Reşat altını idi. Ayrıca M. Kemâl Paşa'nın Sivas Kongresi'nden sonra Ankara'ya gelip yerleşmesini ve burada tutunup parlamasını sağlıyan kimselerin de başında gelmektedir. Bu sebeplerledir ki; hiç bir işe karışmaması ve dinî hayâtı felç eden bütün darbe ve müdâhaleler karşısında susması mukabilinde, resmî bir hürmet görmüştü.

Bu durum aşağı yukarı çok partili hayata geçtiğimiz 1946 - 50 yıllarına kadar aynı minval üzere devam etmiştir. Bundan sonra memlekette başlayan mânevî uyanma içinde, Diyânet İşleri Reisliği de, imam, vâiz ve müftü nasbından öteye bir fonksiyon sahibi olmaya doğru mevcud imkânları zorlamaya başlamışlardır. Bu faaliyetler ve muvâzî siyâsî gelişmeler sâyesindedir ki, Diyânet kadrolarında da —diğer resmî teşekküllere kıyâsen nâkıs da olsa— bir artma olmuş ve maaşlara da zam gelmeye başlamıştır. Gerçi teşkilâtlarını Türkiye'nin mukadderâtı üzerinde daha müessir kılmak gayretlerine yönelen Diyânet İşleri Reisliği arasından bâzıları, bu faaliyetleri dolayısıyla zaman zaman halk efkârını aslâ temsil etmeyen matbuatın ve bazı hükûmetlerin hışmına uğramışlardır. Fakat her hal-ü kârda bu makamın ehemmiyet ve ciddiyeti, bir reisden diğerine biraz daha artmış olarak devredilmiştir. Hattâ bu arada 27 Mayıs İhtilâli sonrası gibi din hayatı bakımından son derecede buhranlı bir devir idrak edilmiş olmasına rağmen, Diyânet İşleri Teşkilâtı'ndaki bu gelişme durmamış, devam etmiştir. Ancak...

ANCAK:

Ancak günümüze kadar devam eden bu mütemâdî tekâmül zincirinde bir tek reis, bu makamı istisnâî bir sûrette nefsânî gösteriş ve menfaat arzularıyla ağyâra râm ederek hem kendini ve hem de makamını alçaltmak zilletinden kurtulamamıştır. Bu reis, şu günlerde nihâyet bu yüce makamdan uzaklaştırılabilen Dr. Lütfü Doğan'dan başkası değildir. Gerçekten ona gelinceye kadar hiç bir Diyânet İşleri Reisi, yerinde kalabilmek için temsil ettiği makamın can hasmı ve mutlak muârızı olanlara aşağılık bir sûrette sığınmak tenezzülünde bulunmamıştır. Meslekten olmayan bu gösteriş meraklısı reis, kırkbir milyon içinde islâmî kisve

devamı karşı sahifede

OKUYUCULARIMIZLA hasbihal

HAMLE:

Birkaç sayı önce üzerinde bir hayli durduğumuz hamlemizin iki istikameti vardı. Birincisi Sebilimizi Almanya'da bastırarak oradaki kardeşlerimizin istifâdelerine daha geniş bir sûrette sunmaktı. Cenâb-ı Hakk'ın lütf-u keremiyle bu husus gerçekleşmiş bulunmaktadır.

İkincisi ise, gazetemizin şekil ve muhtevâsında yapmayı tasarladığımız büyük değişiklikti. Bu da gelecek sayımızdan itibaren gerçekleşmiş olacaktır. Hakikaten önümüzdeki sayı elinize bambaşka bir Sebil alacak ve gerek şekil ve gerekse muhtevâ bakımından onun sağ basında emsâlsiz bir haftalık gazete olduğunu bir kere daha müşâhede edeceksiniz. Şimdiden bu hususta fazla söz söylemeyi zâid addediyoruz. Zira şâirin dediği gibi:

«Âyinesi iştir kişinin lâfa bakılmaz!.»

SEBİL'in ötedenberi aktüaliteye fazla yer vermediğinden şikâyet edilmektedir. Devamlı ve fikrî yazıların çokluğu yüzünden buna imkân bulamıyor idik. Ancak önümüzdeki sayıdan itibâren yeni mizanpaj imkânları içinde aktualiteye çok daha fazla yer vereceğimizi müjdelemek isteriz.

SEBİL'imizin teknik idaresi 33. sayıdan itibaren, sağ bamında liyâkat ve dirâyetini isbat etmiş bulunan değerli dâvâ arkadaşımız YILMAZ YALÇINER'e havale edilmiştir. Sayfa tertibi, haberlerin değerlendirilmesi ve buna mümâsil hususlarda onun, müessesemizin mütevâzî imkânlarına rağmen sizlere ideal bir gazete sunacağına inanıyoruz. Kendisinin gazetecilikteki dirâyet ve mahâreti üzerinde fazla söz söylenmenin gereksiz olduğuna kaniiz. Bu hususu gelecek sayımızdan itibâren bizzat tesbit ve müşâhede imkânına kavuşacak ve SEBİL'le bir kere daha iftihar edeceksiniz.

SEBİL iman cephesinin en gür ve en cesur sesidir. SEBİL İslâm dâvâsının esbâb-ı mûcibesine susamış müslüman Türk gençliğinin bir irfan mektebidir. O'nun «Kılıçlaşan Kalemler» inin teşkil ettiği cephe, YILMAZ YALÇINER kardeşimizin iltihakıyle bir kat daha takviye olunmuştur.

ABONE BEDELLERİ:

Müteaddid ikaz ve ricamıza rağmen halâ ikinci altı aylık abone bedellerini göndermiyen okuyucularımız vardır. Gelecek sayımızla birlikte son defa olarak matbû bir havâle kâğıdı daha takdim edeceğimizi ve bir iki hafta bekledikten sonra yine de ihmâlkarlığa devam edenleri abone listesinden sileceğimizi üzülerek belirtmek mecbûriyetindeyiz.

Allah'ın selâmı âtıfeti ve merhameti bütün mü'minlerin üzerine olsun!

Sebil

Bloklar ve peşin hükümler

— 3

Üçevizâde

Sosyâl - Demokrasi'nin vazîfesi ise, kapitalist memleketlerde «terakki» vetiresinin içten hızlandırılışında ortaya çıkar. Bu fikriyât, Komünist propagandasının iddiâ ettiği gibi bir Kapitalizmi kurtarma için tâvîz siyâseti veyâ bâzı Sosyâl-Demokratların bönce inandıkları gibi bir «üçüncü yol» değil, Kapitalizmden Komünizme intikâl vetiresinde mühim bir geçit, bir «ara-rejim»dir.

İşte blokların perde-arkasında yatan hakîkat!..

Yalnız, bloklar mes'elesini tedkik ederken bir de işin iktisâdi vechesine dikkat etmek lâzımdır. Yahûdi-Bolşevik - İnkılâbını profesyonel yahûdi ihtilâlciler (Lenin, Troçki, Kamenev, Zinoviev, ilh...)'in yaptığını ve lüzûmlu finansmanı da Jacob Schiff, Warburg, v.s. gibi iri Yahûdi sermâyedârlarının, yüksek-mâliyecilerinin sağladığını biliyoruz. Komünizmin büyük katliâm (Sovyetler'de en azından 50 milyon insân), büyük tahrîbât pahasına gerçekleştirilmesi, zâtındaki zaaf, v.s. hükmedilen insân yığınlarının köle misâli çalıştırılmasına, geniş memleketlerin doğrudan müstemlekeleştirilerek sömürülmesine (meselâ Türkistan, hâlen Sovyet iktisadiyatının cân damarını teşkil etmektedir) rağmen, onun iktisâdî sâhada birçok kapitalist memleketten geri kalmasına sebeb olmuşdur. Hâlbuki komünist inkılâbın nihâî zafere ulaşabilmesi için, onun, her sâhada kuvvetli olması îcâb etmektedir. Onun bu cihetten imdâdına koşacaklar, tabiî ki; yine «mal» ın sâhibi ve nihâî kârlısı Yahûdiler olacaktır. Yâni bilhassa yüksek-mâliyeci, iri sermâyedâr Yahûdiler...

Yahûdî sermâyedârları, Bolşevik ihtilâlini finanse ettikden sonra, bu sefer de, Bolşevizmin iyice kök salması için büyük meblâğlar harcadılar. İkinci Cihân Harbi sırasında bu, Amerika'nın engin kaynaklarının da seferber edilmesiyle milyarlarca doları buldu. Soğuk-harb devresinde yardımlar, gizli gidiş - gelişler (meselâ yahûdi LAZARD kümesine bağlı BANQUE DE PARIS ET DES PAYS - BAS'nın patronu 1957'-de Moskova'ya gizli bir seyâhat yapıyordu.) devâm etti. Lâkin bunların kifâyetsiz olduğu, yeni bir büyük hamlenin gerekdiği görüldü. Bu, »yumşama» («détente») siyâseti olacaktır. Bu siyâsetin iki mühim vechesi vardır: Birisi iktisâdî, ikincisi siyâsî.

Iktisâdî nokta-i nazardan ana gâye, SSCB'nin, kudretini arttırmasını sağlamak için, ona, lüzûmlu makine, emtiâ ve ileri fenniyâtı têmin etmekdir. Bunu yapabilmek için ise, havanın nisbeten yumuşatılması îcâb eder. Böylece sâdece Yahûdi sermâyedâr ve yüksek-mâliyecileri Sovyet kudretine rahatlıkla katkıda bulunmayacak, kandırılmış, ifrât derecesindeki maddî hırsları tahrik olunmuş ve Lenin'in «daha sonra bizzât Komünistlerin boyunlarına kemend geçireceği aptal kapitalistler» dediği gayr-i yahûdi kapitalistler de bilerek veyâ bilmeyerek aynı gayeye hizmet için birbirleriyle yarışacaklardır. Bu noktada, bir husûsun vuzûha kavuşturulması gerekir. O da şu:

Yahûdî kapitalistleri, zâten nihâyette halkın efendisi olarak onu iliklerine kadar sömürecek ve tahakkümü altında ezecek hâkim kuvvet hâline geleceklerinden, onlar için, komünist rejime yardım etmek, menfaatleri îcâbıdır. Kezâ bu, komünist rejimi de kuvvetlendirir. Öbür sermâyedârların faaliyetleri de komünist diktası içinde sıkı bir murâkabeye tâbi tutulduğundan, komünist rejim için yine bir tehlike yoktur. Hâlbuki Yahûdî sermâyedârları (veyâ yüksek-mâliyecileri) bir başka memlekette iktisâdî faaliyete girişdikleri zamân bu, o memleketin ancak Kapitalist batağına saplanması ve Yahûdî hâkimiyetine girmesiyle netîcelenir. Âkıbet işe, bata bata, Komünizmin nefesi kesmesiyle, boğulmaktan ibârettir.

İktisâdî vecheden birkaç misâl daha vermekde fâide vardır. Bir kere, komünist memleketlere geniş yatırım yapılması propagandasını yapanlar arasında yahûdî nüfûzu altındaki matbûât mühim bir yer işgâl ediyor. Bunun Fransa kolunda Jean-Jacques Servan- Schreiber ve takımı var. Samuel Pisar gibi Yahûdiler de işin nazariyesini yapmaktadırlar.

DİYÂNET CÂMİASINA GEÇMİŞ OLSUN!...

Baştarafı Sayfa 2 de

ile dolaşmak hak ve hürriyetine sâdece kendisinin sâhip olduğunu düşünmeksizin bu kisve ile gidilemiyecek her yere gitmiş ve hem makamını hem de kendisini alabildiğine küçültmüştür.

Onun, radyoda ismini geçirtmek, televizyonda endâmını göstermek için nasıl kokteyl kokteyl dolaştığı cümlenin malûmudur. Denilebilir ki, 27 Mayıs İhtilâli'nin bu makama getirdiği meşhur mason Saadeddin Evrin Paşa bile, Diyânet İşleri Reisliği makamını Dr. Lütfü Doğan derecesnide alçaltıcı hareketlerde bulunmamıştır.

Yıllardır, her hareketi mü'minlerin imân dolu kalblerine kara bir diken gibi batan bu her rejimin adamı olmaya müheyyâ zâtın iki yıldan beri yerinde kalmak için çevirdiği dolaplar onu daha da alçaltmıştır. Bunları mâlûmu ilâm kabilinden sayıp dökmekten içtinâb ediyor ve biraz da —doğruyu söylemek gerekirse— îgreniyoruz. Nihâyet müslümanların umûmî arzu ve hissiyâtının galebesiyle bu makamdan uzaklaştırılması karşısında, geniş bir nefes alıyor ve Diyânet câmiası ile birlikte bütün ehli imana yürekten bir «Gecmiş olsun!..» diyoruz.

bâyrâk

NUR ÂYİNİ

Kadir Mısıroğlu

Şür'atli ve dehşetli bir kültür ve zihniyet değişikliğine mâruz kalan cemiyetimizde insanlar, bu değişikliklere tâbi oldukları ölçüde farklı bir anlayış ve yaşayış içinde bulunmaktadırlar. Bu farklılığın en bâriz belirtisi, içtimâî vâkıalara mâtuf kıymet hükümlerinde tezâhür etmektedir. Gerçekten memleketimiz bugün tam mânâsıyla bir **«mefhumlar keşmekeşi»** içinde bulunmaktadır. Birinin ak dediğine diğerinin kara demesi artık tabiî sayılmaktadır. O derece ki, sâdece vâkıayı tesbit ve değerlendirmekte değil, ona takılan isimde bile ittifak sağlanamamaktadır. Bunda lâfızların **«Türkçe'ye sûikasd»** hareketi içinde uğradıkları mânâ kaymalarının da rolü büyüktür.

Hakikaten yeni icad (!..) edilen kelimelerin, yaş bir beton gibi hangi kalıpta karar kılacakları tam bir meçhûldür. Meselâ bugüne kadar gayrımantıkî bir sûrette **«teşebbüs»** kelimesi yerine ikame edilmeye çalışılan **«girişim»** in bizzat Ecevit'in ağzında, mâruz kaldığı rum protestosu vesilesiyle **«sûikasd»** yerine kullanılması gibi bir garâbete şâhid olmuş bulunmaktayız. Yeni kelimelerin bu seyyâliyetine ilâveten eski, mâruf ve belli bir mânâ üzerinde müstakar bir çok asil kelimenin kendisiyle hiç bir alâkası olmıyan mânâlara kaydırılması, bu keşmekeşi daha da içinden çıkılmaz bir hâle getirmektedir. Öteden beri bir suâl edâtı olarak kullanılan **«neden» i «sebep»**, bütün, hep mânâsındaki **«kanu»** yu **«amme»** yerine oturtmaya çalışmak gibi.

Türkçemizde uluorta kullanılan kelimelerden biri de «âyin» dir. Bugüne kadar bu kelimeyi kullanan hiç bir gazetecinin ciddî bir lügati açıp da bunun ne mânâya geldiğini öğrenmeye çalıştığına ihtimâl vermiyoruz. Zira yıllardan beri «falan yerde şu kadar kimse nur âyini yaparken yakalandı» tarzında haberlere rastlamaktayız. Mes'elenin dinî vechesi bir yana bırakılacak olsa bile, sırf şu **«âyin»** kelimesinin yüklendiği mânâyı dahi doğru olarak bilemeyen çoğu mektep kaçkını bazı kalemşörler, gazetelerini İslâm düşmanlığı sâikasıyla hergün çeşitli hezeyan ve cehâletlerinin meşheri haline getirmektedirler.

Son günlerde, gazeteler «Elmadağı'nda 29 kişinin nûr âyini yaparken yakalandığı» na dâir bir habere yer vermişlerdir. Bunu, gazetecilerin mâruf cehâletleri ile izah edip geçiştirmek isterdik. Fakat haberin devamında mahallî savcının «bu şahısların câmide toplanarak hû çektikleri» yolunda bir beyânı da yer almıştır. İşte, mes'elenin asıl ehemmiyetli yönü, burasıdır. Gerçi adlî bir tahkikat hakkında fikir beyânına mezun değiliz. Ancak biz tahkikatın mâhiyeti hakkında değil sâdece mezkûr savcıya atfen gazetelerde yer alan bu «hû çekme» ifâdesi üzerinde durmak istiyoruz.

Bu muhterem savcı herhalde **«hû»** lâfzının **«Allah»** demek olduğunu bilmiyordur. Bilse, bunun, ister toplu bir halde ister se münferiden söylenmesinden dolayı mâhud 163. maddenin tedirgin olmıyacağını pek âlâ takdir edebilirdi. Üstelik fiil bir câmide işlenmiştir. Câmilerde namaz vakitleri dışında ibâdet yapılamıyacağı veya Allah demenin ibâdet sayılmıyacağı, iddiâ edilemiyeceğine göre lâikliği asıl ihlâl eden kendisi değil midir? Öyle ya, lâiklik sâdece dinin devlete karışmaması mânâsına değil, buna mukabil olarak da, devletin dine müdâhalede bulunamamasını mutazammın bir mefhum değil midir? Üstelik bizim bildiğimize göre kendilerine **«Nurcu»** denilen insanların toplantılarında **«âyin»** vasfı izâfe edilebilecek hiç bir hareket icra edilmemekte, sâdece **«Risâle-i Nûr»** adı verilen kitaplar okunmaktadır.

Demirel, varsın «tetik çekenle tesbih çeken bir olmaz» diye dursun! İşte hâlâ ikisini de aynı telâkki eden hattâ tesbih çekeni daha tehlikeli gören idâre adamlarımızın mevcud olduğu ortadadır. Ancak bunlar acaba Demirel'e fiilen cevap vermiş olmak için mi, yoksa Dahiliye Vekilliğini elinde bulunduran MSP'yi seçim üstü bir çıkmaza sokmak için mi böylesine gayretli davranıyorlar!.. Bunu da tahkikatın alacağı şekil gösterecektir.

Sebil

TAHLİL

Kemalist İnkılâbın Fârikaları

3 — ŞEKİLCİLİK

— 2 —

10 — MM Vekaleti. Hususi Kalem 7.4.931 tarih ve 8 numaralıdır.

MM Vekili ZEKAİ

Teşekkür cevabı yazarak Konya'ya döndüm. İkinci bir telgrafla da bir haftadan fazla vakit geçirilmemesi bildiriliyordu, şifreyi açan Yaver Binbaşı FAHRİ Bey'e kimseye birşey söylememesini sıkıca tembih ettim.

İstenilen şartlar dahilinde kimseyi tanımıyorum... Kime sorsam iş meydana çıkacak iltimas ricaları başlayacak. Düşünmeğe başladım.

KONYA oldukça geniş bir vilâyettir. Kazaları yoklamaya vakit yok. Adayımızı merkez kazasından aramaktan başka çare de görünmüyor, buranın da yarı köyleri dağlık bölgede yarısı ovadadır. Dağlık arazideki köylerde genişçe çiftçilik hemen hiç yok gibidir, esaslı ziraat ova, köylerindedir, birisine sorsam iş meydana çıkıverecek. İşi kamufle etmek lâzım geliyordu. O sıralarda bazı gazetelerde ziraat ve çiftçilik tetkikatı için Macaristan'a bir heyet gönderileceği yazılıyordu, hemen bundan istifadeyi düşünerek Vali İZZET Bey'e giderek ve Macaristan'a göndermek için elverişli olarak kimleri tavsiye edebileceğini sordum. İzzet Bey tereddüt etmeden.

«— Hoca Hasan Efendi'nin oğlu MUSTAFA LÜTFİ diyiverdi, sonra da anlatmaya başladı:

«— Bu Hasan Efendi yobazlardan, yani cahil hocalardan değildir. Bilgili ve açık fikirli olarak yetişmiş zattır, oğlunu da iyi yetiştirmiştir. Yirmi yıl evvel köyüne mektep yaptırmıştır ki o sıralarda hiçbir köyde böyle mektep yoktu. Pek az çocuklar Konya medreselerine gelir, softalık okur ve mutaassıp ruhlu olurlardı. Konya'nın elliiki medresesi muhiti bu hale getiriyordu. İşte Hasan Efendi Hoca bunlarla fikir mücadelesini açan ve bunu fiiliyatla başaran ilk müteşebbislerdendir.»

İzzet Bey birkaç isim daha verdi. Konya'nın iyi tanıdığım diğer bazı kişilerinden de bu şekildeki soruşturmalar yaparak epeyce isim topladım. Müşterek olarak en çok beğenilen üç isim seçtim. Birisi A köyünden Mehmet diğeri B köyünden Ahmet, ötekisi de H köyünden Mustafa Lütfü...

Kemalist İnkılâbın anatomisi

Kadir Mısıroğlu

— XXXII —

O zaman Konya da Osmanlı Bankasının şubesinden başka esaslı banka yoktu bunun da müdürü iyi tanıdığım ve Konyalılarca sevilen Saridaki ismindeki bir rumdu. Ondan da sordum, her üçünün de bankaca muteber olduklarını bilhassa Mustafa Lütfü'nün çok itimada şayân olduğunu söyledi. Müddetin bitmesine de iki gün kalmıştı ki acele bir şifre daha aldım, bunda da adayın isminin hemen bildirilmesi isteniliyordu. Cevap verebilmek için bu üç kişiyi bir defa da köylerinde görmeyi lüzumlu buldum. Ertesi sabah otomobille yola çıktım. Gece yağan yağmurlar yüzünden toprak yollar bir çamur deryası haline girmiş, bata çıka ilerledik. Zavallı şoförle emir subayım çamura batan tekerleri kurtarmak için neler çekmemişlerdi... Böyle bir uğraşma sırasında emir subayıma dedim ki:

«— Eloğlunun başına devlet kuşu konacak diye bizim başımıza gelmeyen kalmadı.»

Sonra ilâve ettim:

«— Şimdi şaka bir tarafa, iş memleket işidir. Dikkat et, biz köyde bu adamlarla otururken sen de sokakta halkla görüş bu adamların köylüler tarafından nasıl tanındıklarını ve rençberlere zulüm yapıp yapmadıklarını araştır bana bildir...»

Nihayet «A» köyüne ulaştık. Mehmedi sorduğumuzda bir iş için İstanbul'a gittiğini söylediler böylece üçten biri düştü geriye ikisi kaldı. «H» köyüne gelince Hoca Hasan Efendinin evi diye bize gösterilen büyük kapılı iki katl bir binanın önünde durduk. Otuz yaşlarında köylü bir delikanlı bizi buyur etti, sedirler, şilteler, işlemeli yastıklarla dolu güzel ve temiz bir misafir salonuna aldı, kahve ikram etti. Amcası Hasan Efendi Konyada imiş, tarlada olan oğlu Mustafa ya da gelmesi için haber salmış. O gelinceye kadar kendisi ile konuşup, Mustafa'nın hususi hayatına dair bir hayli bilgi edindik. Serbest Parti ile ilgisini sorduğum vakit yeğen gülerek:

«— Efendim o şehirli işidir biz köylüler siyasetten ne anlarız.» dedi.

«— Bak yeğenin Serbest Partiye yazılmış demek köylüler de siyasetten anlıyor. Köylülerin de devlet millet işine karışmak hakları değilmi?» deyince:

«— Evet öyle oldu ama söylesin bakalım sonu ne oldu?» cevabını verdi, yeni yazıyı da öğrenip öğrenmediğini sordum.

«— Öğrendim çok kolaylık oldu...» diye cevapladı, yanımdaki gazeteyi okumasını istediğim vakitte bir güzel okudu sonra da yazıdan ufacık bir imtihana tabi tuttum bunu da başardı. Bizim aday yavaş yavaş belli oluyordu.

«— Söyle bakalım Mustafa Macaristan'a ziraat tetkikleri için gidecek heyete katılmak istermisin?»

«— İsterim hem de çok sevinirim efendim.»

«— Yarın Konya'ya gel de görüşelim. Babanı da görmek isterim.»

«— Baş üstüne efendim.»

Veda ederek ayrıldık. Herşeye rağmen bir de son adayımızı görmek ondan sonra kararı vermek lâzımdı, bunun için B köyüne doğru yollandık. Kılavuzumuz yine bizi iki katlı güzel bir köy evinin önünde durdurdu evde kadınlardan başka kimsecikler yoktu. Son adayımız Konya'da imiş yarın sabah şehre gelip mutlaka beni görmesini tembih ederek Konya'ya döndük. Şoför de yolda tahkikatın neticesini bildirdi. Köylüler Mustafa'yı çok seviyorlarmış, fenalık söyle dursun daima iyilik yaparmış. Babasını da bütün köylüler kendi babaları gibi tanıyorlarmış.

Konya da gece bir şifre daha aldım. Peker aday ismini behemehal bildirilmesini istiyordu. Bugünlerde Konya da bir adaylık faaliyetidir gidiyor partinin adaylarının eski mebuslar olacağı söyleniyor bunların rakipleri ise hakiki seçim yapılmasını tayin ile mebus olunamıyacağını ileri sürüyorlardı.

Biz böyle konuşurken temiz bir köylü kıyafeti ile kendisi gibi bir delikanlı içeri girdi ve hemen elimi öpmek istedi. Aradığımız Mustafa bu imiş. Zorla oturdu konuşmaya başladık. Niçin siyasete heves etmediğini sordum.

«— Efendim o devlet kuşunu benim başıma koysanız olmazmı?» demesinmi...

«— Sanat bakımından lâyıksın ama ne yapalım ki çiftçi istiyorlar...»

Bizim şoför iyi tahsilli aynı zamanda makinist üstelik ingilizce de biliyordu. O zamanlar ingilizce bilenler parmakla gösteriliyordu. Bu defa da bana döndü şöyle dedi:

«— Efendim bir tarla alır ekerim olur biter...»

«— Sabret birgün gelir sen de olursun...»

Gülüştük... Öyle bir gün geldi amma kendisi olamadı arkadaşı oldu.

«— Mustafa benden akıllı çıktı o işe ben heves ettim. Onu da beraber gidip yazdırmaya çalıştım kabul etmedi ben yalnız kaldım. Sonu da malûm...»

«— Demek O Halkçı idi?

«— Hayır o da değil, O'nun çiftinden çubuğundan başka şeyde gözü yok...»

Devamı var

MASONLUK ALEMİNE ŞÜKRAN BORCUM

Masonluk bir âlemdir; bunu bilmelidir
Hakiki masonluğa hürmet etmelidir
Masonlukta din, mezhep, millet farkı yoktur
Masonlukta ancak sevgile yardım çoktur
Her mason kardeştir, düşmanlık aslâ yoktur
Hele ahlâk bilgisi hepsinden çoktur
Medeni şeriat sevgi, yardım olunca
Medeni tarikat da masonluktur bence
Masonluk âlemi kâmil insân arıyor
Hangi milletten olursa onu sayıyor
Bu misallerin en mühimmi bence şudur;
Bir vakıt İstanbul'a tayin edilmiştim
Masonluğu anlamak için ben de girdim
İstanbul jandarma komutanıydım
Bir âyin gecesi locamıza gitmiştim
Bir mason kâmil insandan bahsediyordu
Ondaki faziletleri izah eyliyordu
Ben de o sözleri gizlice dinliyordum
Bu konuşmadan istifade ediyordum.
Nihayet bu faydalı bahsi bitirdi
Örnek olarak da Muhammed'i gösterdi
Bu konuşan birader acaba kim idi?
O, mason kardeşlerden bir Ermeni'ydi
Atatürk'ün adı; Mustafa Kemal idi
Millet ona uydu, onun yolundan gitti
Bu isimle Tanrı bize şunu vadetti:
Türk musaffâ olup kemal bulacak dedi
Bu milleti Kızıl taassub öldürmüştü;
Türkteki ezeli kudreti söndürmüştü
Cihan medeniyet yolunda ilerlerken;
Tanrı'nın nimetlerine bol bol erirken;
Türk milleti derin uykuya dalmıştı;
Medeniyet âleminin dışında kalmıştı,
Mustafa varlığıyla imdada yetişti;
Kemaliyle bu millet kemale eriştı
Manevi kıymetine de çok delil vardır
Bunların en mühimmi bence şu haldir:
Hazreti Muhammed'in bir türbedarı var
Bu zat arasıra rüya görür; bunu yayar
Hazreti Muhammedi rüyasında görmüş
Öpmek için Muhammed sol elini vermiş
Niçin sağ elini vermedin diye sormuş;
Mustafa: Sağ elim Atatürk'dedir demiş
Bunu İzmirdeki Ahenk gazetesi yazmış,
Ben görmedim fakat; görüp okuyan varmış
Sevdiğim bir genç bunu bana söylemişti
Esasen mevcud iymanıma kuvvet vermişti
Benim de vardı çok değerli rüyalarım:
Bu rüyalara dayanmıştı hülyalarım.

Biri çıkıp da M. Kemal Paşa'yı yukarı da örneğini gördüğünüz şekilde haşa Allah, Peygamber yerine koymaya kalkışırsa buna isyan etmek her müslümanın hakkı değil midir?!

LAVRENS'in GİZLİ HAYATI

Sebil Yayınevi P.K.808 İstanbul

iktisad

SANÂYİLEŞME ÜZERİNE

— 3 —

Erğin BAKİOĞLU

2 — TARİHİ SEYİR:

3. İktisadi Tesirleri:

19. Asrın hızla sanâyileşen Avrupasında sanâyileşme ile birlikte iktisadi ve içtimâî sahalarda pek çok mes'elenin ortaya çıktığını ve bu mes'elelere aradan bir asra yakın bir zaman geçtikten sonra ancak çözüm bulunabildiğini görüyoruz.

Sanâyileşme ile birlikte istihsal, pazarlama ve istihlâk münâsebetleri değişmiş, kapalı iktisadi nizamdan para ve piyasa iktisadi nizamına geçilmiştir.

Kapitalist fabrika sanâyiinin istihsalde büyük miktarlara varan artışlara sebep olduğu ve yatırımla istihsal arasındaki nisbeti ifade eden «produktivite» yi günden güne arttırdığı görülmüştür.

Kapitalist sistemin mahiyeti icabı, ortaya çıkan aşırı kârların az bir zaman sonra yeni yatırımlar şeklinde tekrar iktisadi faâliyete katılması işletmelerin günden güne büyümelerine ve zamanımızın dev kuruluşlarının meydana gelmesine imkân vermiştir.

Aynı şekilde benzer sahalarda faâliyet gösteren teşebbüslerin de, zamanla bir araya gelip birleşmeleriyle «Holding» leştikleri görülmüştür.

Iktisadi teşebbüslerde meydana gelen bu büyümeler sadece ülke plânında kalmamış, bugün dünyanın birçok ülkesinde açılan şube şirketler vasıtasıyla «multinational» (çok milletli) şirketler ortaya çıkmıştır.

Bilhassa rekabet üstünlüklerini korumak maksadıyla bu şirketlerin dünya piyasalarını ele geçirmeye başladıkları görülmüştür.

General Motors, Ford Motor, Chrysler, General Electric, Mobil Oil, I.B.M. gibi üçte ikisini Amerikan şirketlerinin temsil ettiği bu şirketlerin milletlerarası direkt yatırımlarının yüz milyar doları aşan seviyelere ulaştığı bilinmektedir.

Sanayileşmiş batı ülkelerinde firma seviyesinde meydana gelen bu gelişmeler, bu ülkelerin (makro seviyede) iktisadi bünyelerinde de büyük değişmelere yol açmıştır: Millî gelir içinde, ziraâtin payı azalırken, sanâyi kesiminin payı ve sanâyileşmenin ileri merhalesinde hizmetler kesiminin payı artmıştır. İmâlât sanâyiinde önceleri istihlâk malı istihsal eden alt kesimlerin payı fazla iken, bilâhare yatırım malı istihsal eden alt kesim payları sür'âtle artmıştır.

4. İçtimai Tesirleri:

19. Asırda sanâyileşmeyle birlikte çitimai sahada da birçok meselenin ortaya çıktığına şahid olmaktayız. Daha çok işçi kesimine münhasır kalan bu mes'elelerin bütün bir asır boyunca devam ettiği görülmüştür.

Bu asır içinde, çalışma şartlarını düzenleyici tedbirlerin tam olarak alınmadığını, sendika hareketlerinin asrın sonuna doğru yeni yeni başladığını, meslek hastalığı, analık, umûmi hastalık, iş kazası, sakatlık, ihtiyarlık ve işsizlik gibi riskleri teminat altına alıcı bir sigorta hareketinin mevcud olmadığını, işçi ücretlerinin gerekli himâyeden uzak bulunduğunu görmekteyiz.

Ancak asrın sonlarına doğru devlete düşen birçok vazifelerin ortaya çıktığı görülmüştür. Iktisadi sahada, yollar, limanlar, barajlar, radyo istasyonları vs. nin gerektirdiği yatırımları yapmanın devlete âid bir iş olduğu anlaşılırken, «tahsil, sağlık, gelir dağılımı, içtimai emniyet ve istihdam» la ilgili siyasî ve içtimai evsafta tedbirlerin de devletçe alınması gerektiği anlaşılmıştır.

Sanâyileşmenin yol açtığı ülke içi ve ülke dışı coğrafi hareketlilik, keyfi ve kemmî olarak işgücü bünyesinde mühim değişmeler meydana getirirken, aynı zamanda yeni içtimai sınıfların meydana gelmesine yol açmıştır.

Kapitalizmin meydana getirdiği iktisadi ve içtimaî değişme içerisinde, bilhassa işçi sınıfının mâruz kaldığı yoksulluk ve güç şartlardan kilise, işverenleri mes'ûl tutarken, işçiler de kendi aralarında gizli gizli teşkilâtlanarak istihdam şartlarının düzeltilmesi yolunda büyük mücâdeleler vermişlerdir. Doktriner ve siyasi mahiyetteki görüşlerin de desteğini sağlayan bu mücadeleler, asrın sonlarına doğru devleti işçiler lehine pek çok kararlar almağa mecbur bırakmıştır.

Bu devirde, devletin, bilhassa çalışma şartlarını tanzim edici tarzda iş kanunları çıkardığı, işçilerin kendi hak ve menfaâtlerini koruyabilmeleri için teşkilât (sendika) kurabilme şartlarını hazırladığı görülmüştür.

Öncelikle, tüyler ürpertici şartlar altında çalışan kadın ve çocukların çalışma şartlarının düzeltilmesine çalışılırken, haftada 70 saate varan çalışma sürelerinin de kısaltılması sağlanmıştır.

Bu devirde ortaya çıkan bir takım yazarlar, işçilerin içinde bulundukları bu vahim durumun sanâyileşmenin ve teknolojik ilerlemenin tabii bir sonucu olduğunu ileri sürerken, diğer taraftan da, bulundukları cemiyetlerin iktisadi ve içtimai şartlarını hiçbir zaman beğenmeyen sosyalist yazarlar da, istihsal ve gelir dağılımının eşit şartlar altında cereyan edeceği mükemmel bir dünya vaâdi ile işçileri işverenler aleyhine kışkırtmaktan geri kalmamışlardır.

Bütün bunlara rağmen, kapitalist sanâyiin doğuşundan bu yana Batıya hâkim müzmin bir derdin olduğu muhakkaktır: Bu dert, insanların gayri insanî şartlar altında çalıştırılmalarıdır.

Gelişen teknolojilerin çalışanları monoton bir hayata mahkûm ettiği ve işlerin bıkkınlık veren bir tarzda devam etmesinin, fazla gelir elde etmelerine rağmen, işçileri çalışmaktan soğuttuğu görülmüştür.

Bu durumun işçilerin çalışma gücüne ve sağlığına menfi tesiri olduğundan, zamanla giderek artan bir meslek hastalıkları hadisesiyle karşılaşılmıştır.

Bilhassa «akord çalışma ölüm demektir» gerçeğinin nihayet anlaşıldığı batıda, snâyide çalışma şartlarının ne kadar gayri insani olduğu anlatmaya, bu tabir kadar güzel bir söz bulunamaz.

Bütün bunlar göstermektedir ki, kapitalist sistemde üretimin hedefi artık insanın muayyen ihtiyaçlarını karşılamaktan çok ötede, içtimai ve insanî gayelerden uzak ve sonu gelmez ve doymak bilmez ihtiras ve istihaların tatminine müteveccihtir.

FİLDİŞİ KULEDEN

Cemil Meriç

KENDİMİZİ TANIMAK

— 2 —

Diyalektik: hâdiseleri hareket halinde ele almak. Diyalektik: tezadlar ilmi. Günün hakikatı, yarının yalanıdır. Günün yalanı yarının hakikatı. Diyalektik: şüphe. Descartes'ın şüph ciliği site'nin yani siyasinin ve içtimainin eşiğinde durur. Marx'ın diyalektiği daha hamleci, daha cesur. Ama aynı derecede mefluç. Hegel'e karşı duyulan bir küçüklük duygusu, hazreti farklılaşmak ihtiyacına sürükler. Hegel idealisttir, kendisi materyalist. Peki hiçbir peşin hüküm tanımayan bir düşünce, materyalizmi nasılsa priori olarak hakikat tahtına oturtabilir? Diyalektik düşünce hiç kimsenin inhisarında değildir. Adetâ tefekkürün tarifidir, diyalektik. İman, mutlak hakikatlerin dünyasıdır; Tefekkür, şüphenin. İbn-i Haldun gerçeği, haber ve inşa diye ikiye bölmüştü. Yerden göğe kadar haklı. Aklın cevelângâhı olan ihsaslar dünyasında hiç bir mutlakın yeri yoktur. Hiç bir milletin idrâki başka bir milletinkinden, hiç bir ferdin zekâsı başka bir ferdinkinden daha üstün değildir.

Böyle olunca da düşünceye sınır çizilemez. Şüpheden de şüphe etmek hakkımızdır. Diyalektiğin her düşünce için kabul ettiği münakaşa hakkını kendisinden de esirgiyemeyiz. Diyalektik, tefekkürün tarifidir dedik. Doğru. Yalnız, diyalektik ne bir büyü formülüdür, ne reçete. Daha doğrusu düşünceyi mücerredlere hapsedemiyeceğimizi ihtar eden son derece mücerred bir ifşa. Daha doğrusu bir işaret. Düşünceyi mücerredlere hapsetmemek. Yani kalıplaştırmamak. Kemikleştirmemek: Bir başı, bir sonu olduğunu bilmek. Her mevzuu ayrı ayrı ve tekrar tekrar ele almak, bütün yönlerini ve bütün yönleriyle kavramağa çalışmak. Batı irfanından alacağımız bir başka ders de ideolojilerin teşhis ve tesbiti. İçtimai ilimler içtimai bir sınıfın müdafaasıdırlar. İçtimai bir sınıfın, bir topluluğun veya bir medeniyet câmiasının. Hiç bir izm mâsum değildir.

İslâm Dünyası'nın Hıristiyanlık karşısındaki tavrı mağrur bir tesamuhtu. Öyle olacaktı elbette. Avrupa'nın inancı karşısında gösterdiğimiz bu şuurlu değerlendirişi, siyasi yalanları karşısında gösteremedik. Devir değişmişti. Liberalizmin mahiyetini tanımadan liberalist, Sosyalizmin mahiyetini tanımadan sosyalist olduk. Misyonerler karşılarında yalçın bir kale buldular. İslâmiyet. Demagoglar, inkıraz devri incelicansıyasının tecrübesiz ve serseri tecessüsünü derhal avladı. Kurtuluş?

I) Kendi tarihimizi yani kendimizi tanımak. Çetin ve ısrarlı bir cehde hatta bir cihada ihtiyaç gösteren bir fetih bu. Mâziden koparılmışız. Vesikalara eğilmek. Onları yeniden değerlendirmek. Yalanların, yerli ve yabancı tahriflerin tanınmaz hale getirdiği Türk insanını tanımağa çalışmak. Bu hadım edilmiş idrâkle, bu «izinli» fikir hürriyeti ile düşünceyi, serdengeçtilik haline getiren sakim ruh haletiyle kalkınmayı düşünüyoruz. Zehi tasavvur-u bâtıl. Elimiz ayağımız bağlı cambazlık yap deniyor bize. Kimden korkuyoruz? Kendimizden. Kendi boşluğumuzdan. Kendi sefâlet-i fikriyemizden. Bir medeniyet bu gafletini ancak tarihten silinerek ödiyebilir. Yalnızız. Ve düşman topraklarımıza irmek üzeredir. Birleşmek ve düşünmek zorundayız. Avrupa eski düşmanını affetmez. Ayaklarına kapansak da affetmez. Korkuya dayanan bir saygısı vardı. Şimdi ne korkusu, ne saygısı var. Zincirlerimizi kırmalıyız. Kendi kendimize vurduğumuz zincirleri.

II) Tabu tanımayan bu gerçek hürriyet milli istikbalimizin üzerinde yükseleceği tek sağlam zemin. Anarşizm, yalanlara hapsedilen idrakin tabii bir isyanı. Bir yalandan başka bir yalana kaçış. Anarşist veya köle önümüzde başka model yok. Ya kurulu düzene sakatlıklarını zarurî ve tabiî olan aksaklıklarını, zarûri ve tabii olmıyan maskaralıklarından ayıracak bir idrâk seviyesine yükselmeden insiyaki olarak saldırmak. Ya mevcut sûistimallere, madrabazlıklara, hiç bir meşrûiyet ve mânâsı kalmıyan yalanlara tekâpû ederek sofra artıklarını yalamak. Peki düşünce? Eksikliğini duymadığımız tek şey bu. Bu yalanların devamında kimin menfaatı var? Kimsenin. Sanki üzerimize ölü toprağı serpilmiş. Haysiyetsizlikten gurur duyacak kadar marizleşmişiz.

Manevî istiklâlimizi kendimize karşı kazanmak zorundayız önce. Tehlike ne komünizm, ne anarşizm. Tehlike bu tefekkür atâleti, bu zillete rıza, bu gururundan soyunuş. İnsanın tek izzeti: tefekkür. İnsan, hayvan-ı nâtık olduğu için ahsen-i takvîm. Beni hayvan-ı nâtık olmaktan men ediyorsunuz. Ne haddiniz diyemiyorum size. Esâretimden memnunum demek! Bu memnûniyet bir idrâkin - bir milletin diyecektim - ölümüdür. Korkunuz! Bu gazada başarı kazandıktan sonra yapılacak şey Batıya teveccüh. Yalanları ile, sevaplarıyla Batıya! Kızmadan, hayranlığa kapılmadan, gerçek değerini vererek tanımak zorundayız batıyı. Ama önce kendimizi tanımak şart. Kendini tanımıyan, kimseyi tanıyamaz. Kendini tanımak için de başkalarıyla karşılaştırmak lâzım. Tüm insanı ayrı bir insan nevi değildir. Büyük bir medeniyetin vârisidir. Kendisine sonsuz düşmanlıklar kazandıran bir mâzi: Ve bu gün tam bir mağlûbiyet içindedir. Dirilişi fedâkarlık gösterip gösteremiyeceğine bağlı. Kavgaların en çetini karşısındayız. Kendimizle kavga. Haysiyet ve nâmus kavgası. Hakikat uğrunda, hakikatı aramak uğrunda bu kadarcık bir tehlikeyi göze alamazsak, pek yakın bir istikbalde Asur, Babil, vesâire gibi tarihî bir hâtıra olmıya mahkûmuz.

İbret Aynasında

M. Ertuğrul Düzdağ — ÇEHRELER

Madam Berthe Georges-Gaulis

— VI —

Berthe Georges - Gaulis'e dair şimdiye kadar çıkan yazılarımızda, yakın tarihimizin «meçhul kahraman»larından olan bu Madam'ın hayatına ve esrarengiz şahsiyetine ışık tutmaya çalıştık. Bunun için, adının geçtiği, pek mahdut sayıdaki kitap ve yazılardan da istifade ettik.

Mareşal Lyautey ve Madam Gaulis hakkında kaleme alınmış olan yazıların en uzunu ve en mühimini yazan fakat —sanki derlediği ve yazdığı bilgileri kendisi anlamamış gibi veya bir maksad-ı mahsûs ile— en fazla yanlış neticeler çıkaran Fuat Pekin olmuştur.

Fuat Pekin'in biri «Türk Dili» dergisinde, diğeri ise TTK. nun «Belleten»inde çıkan iki yazısını ele almadan önce, Madam Gaulis'in «La Nouvella Turque» (Yeni Türkiye) adıyla 1924'te Paris'te çıkmış olan bir kitabını içinden parçalar da aktararak gözden geçirmemiz faydalı olacaktır.

MADAM GAULİS

Madam Gaulis'e ait kitapların gözden geçirilmesi ve bazı kısımlarının tercümesi, bizim için, Mehmed Şevket Eygi Bey tarafından yapılmıştır. Onun şifâhi tercümeleri tarafımızdan kağıda geçirilmiştir. Kendisine teşekkür ederim.

LA NOUVELLA TURQUE
(Yeni Türkiye)

Paris, Librairie Armand Colin 1924, 282 + 1 Sayfa.

İÇİNDEKİLER:

1. Harabeler arasında: İzmir — Aydın, İzmir — Afyonkarahisar,
2. Savaş: Afyonkarahisar,
3. Paşalar, İstanbul,
4. Paris,
5. İlk Lozan Konferansına dair,
6. İstanbul ve Ankara arasında,
7. İkinci Lozan Konferansı,
8. Türk Doğusu.

«La Nouvella Turquie: Yeni Türkiye»den bazı mühim parçaların tercümelerini aşağıya alacağız. Kitaptan alınan bu kısımlar siyah harflerle dizilecektir. Tercüme bazan aynen bazan da hülâseten yapılmıştır. Parantez içindeki beyaz dizilmiş kısımlar tarafımızdan konmuş izahlardır:

İZMİR'E GELİŞ

1922 Ekiminde İzmir'e geldim. Gelişimden bir saat sonra Nureddin Paşa'nın yâveri gelerek Paşa'nın dâvetini haber verdi. Paşa'nın yanına giderek kendisiyle yalnız konuştum. (s. 12)

İzmir'de Avrupa'ya ait hiç bir şey kalmamış. Burası bir hareketle tamamen Asyalı olmuştu.

İzmir — Aydın ve İzmir — Afyon arasını hemen savaş ertesi harap hâlinde gezdim.

(Savaşları ve iki tarafın kayıplarını anlatıyor.)

İzmir'den Bursa'ya giderken Ahmet Agayef'in kızları ve oğlu Samet ile beraber yolculuk ettim.

BURSA'DA

Mustafa Kemal, Bursa'daki Fransız Konağında bana ayrılan salona girdi. Sofrada sağımda İsmet Paşa, solumda Kâzım Karabekir oturuyordu. Yahya Kemal de vardı. Yahya Kemal son şiirini okuyor, Ruşen Eşref de bana tercüme ediyordu.

(Madam Gaulis, Mustafa Kemal ile senli benli konuşuyor. M. Kemal ona her şeyi anlatıyor. Kendisini Fransız konağında ağırlıyorlar. Resmî bir şahsiyet olarak önem veriyorlar.) S. 92 - 100

İSTANBUL'DA İNGİLİZLERLE

İngiliz elçilik müsteşarı Nevil Henderson ile görüştüm. Sulh için Fransa'nın aracı olmasını teklif etti. Bunun üzerine münâkaşaya başladık. Sulh konferansı için Lozan'ın uygun olmadığını bildirdim. (s. 121 — 122)

Ertesi gün bir dostun evinde tekrar buluşarak konuştuk. Nevil Henderson, Mustafa Kemal'in Lozan'ı kabul ettiğini haber verdi ve şöyle dedi:

«Bunun mânâsı şudur: Biz birinci eli kazandık, artık siz bir şey yapamazsınız. Biz sulhün yegâne hâkimiyiz. Onlara kurduğumuz tuzağı anlamadılar.

İngiliz himâyesini kabul eden bir millet, şahsî fikirlerinden vaz geçmelidir. Onlar bu memleketlerin dış dünya ile alâka kurmasını katiyen istemezler.

Henderson'a «Ankara size kafa tutabilir» dedim. Bana «Bizim elimizde büyük kozlar var. Halife de bunlardan biridir.» diye cevap verdi. (s. 121 — 125)

Re'fet Paşa ile bir dostumun evinde görüştüm. (s. 126)

PARİS'TE

Paris'e dönünce Başvekâlet'e gittim. Başbakan Mösyö Puankare ile ilk defa görüşecek değildim. Doğu'ya daha önce yaptığım seyahatlerden dönüşlerimde de kendisine uğramıştım. (s. 137)

Anadolu'nun siyâsî ve askerî şefi, düşmanlarının hâlen çok kuvvetli olduklarını unutmamıştı. Zaferden beri de dostları azalıyordu. Mısır ve Hind müslümanları ise Hilâfet meselesinin hallini bekliyorlardı. (s. 147)

LOZAN'DA

İsmet Paşa Lozan'a geldi. İngilizler toplantı tarihini tehir ettiler. Bu onların masaya indirdikleri ilk yumruktu. (s. 148)

14 Kasım (1922) sabahı İsmet Paşa'nın yanına girdim. Bana: «Böyle İngilizlerin esiri mi olacaksınız?» dedi. Buna cevap verdimse de hâdiseler beni haksız çıkardı. «Paris'e geliniz» dedim, kabul etmedi. (s. 149)

İsmet Paşa, Paris'e gelerek üç gün kaldı. Döneceği gün öğle yemeğini birkaç dostla birlikte bende yedi. Yalnız kaldığımız vakit: «Buradan çok cesaret aldım» dedi. (s. 155)

ANKARA'DA

1921'den beri Mustafa Kemal ile görüşüyoruz. Lâtife Hanım, Fransızcayı bir Fransız gibi, Paris'in en saf Fransızcası ile konuşuyor. (s. 213)

Biz konuşurken Mustafa Kemal geldi. Onunla bir kenara çekildik. Paşa bana Mösyö Lyautey'den bahs ediyordu: «Neden daha önce gelmediniz?» diye sordu. O akşam Adana'ya gidecekmiş. (s. 221)

Türk — Suriye bölgesinin halkı, Ankara Anlaşması ile, Ankara'nın kendilerini bir bakıma Fransa'ya sattığı kanaati ile kızgınlar. (s. 222)

Ertesi gün İsmet Paşa'ya gittim. Bekir Sami ve Yusuf Kemal oradaydi. Meclis'te dokuz gün Lozan'ın müzâkeresi olmuş. (s. 224)

Devamı var

TESBİT — Sadık Özarslan

DURMAK YOK

Durmak yok, eli böğüre koyup oturmak, pörsümek yok... Cihâd var, çalışmak var. Allah için çarpışmak var. Nefis putunu yıkmak, Hakk'a doğru koşmak var!.. Yok, yok. Var, var. Biz var isek «var» da var. **«İki el bir baş içindir...»** Çalışmak şart. Durup dinlenmek yok, hatta uyku yok. Hareket var, bereket var, uyanıklık var.

Şeyh Sa'dî ne güzel söylemiş: **«Hiç uyuyan, uyuyanı uyandırabilir mi?»** diye. Uyandırmak için uyanık olmak lâzım. Herkes uyur ise kim kimi uyaracak? Bizim uyanık insanlara, gününü seher yapanlara çok ihtiyâcımız var. Bize «öykü» (!.) anlatıp uykularımızı getiriyorlar. Bize: «Uyu, uyu; yat, uyu!» diyorlar. Amma kendileri uyumuyorlar, durmuyorlar ki... Onlar devamlı olarak ileriiyorlar. Bizim arpa boyu yol almamızı istemiyorlar. Lâkin kendileri Ay'a gidiyorlar, Merih'e gidiyorlar. Bizleri incik - boncukla oyalıyorlar. Böyle diyor Muhammed İkbâl... Ve Âkif de ilâve ediyor:

«Herkes uyanıkken uyumak maskaralıktır.»

Mücâhede var, mücâdele var... Harb var, gazâ var!.. Sefer var, seriyye var. Bunların hepsi İslâm'ın dışında değil, içinde var. İslâm'a göre ve İslâmca var!.. Bu noktayı çok iyi anlayarak **«dipdiri meyyit»** olmaktan kurtulmak için yürümek ilerlemek var, uyanık durmak ve hep öyle kalmak var.

Elbet savaşacağız biz... Allah için savaşacağız. Evvelâ nefsimizle. Evvelâ nefsimizle hesâblaşacağız. Kalıbımızı, kalbimizin emrine vermek için; nefsimizi yakalayıp rûhumuza teslîm etmek için savaşacağız. Şeytanı mağlûb etmek için, onun dediğini yapmamak için savaşacağız. Kendimizi kurtarmak için, cemiyetimizi yüceltmek için savaşacağız. Cücelerle savaşacağız ki; yücelelim. Savaşımız; yüceleri yüceleştirmek savaşı değildir. Biz, cüceleri ortadan kaldırıp yücelere hakkını ve makamını vermek için savaşacağız.

Kötülükle, şerle mutlaka vuruşacağız. Kavgamız; cin ve ins şeytanlariyledir. Bizi, bizlikten çıkarmak gayesiyle uğraşanlarla vuraşacağız. Koçlar gibi, olmazsa Mehmedcikler gibi vuruşacağız. Ulubatlı Hasanlar gibi vuruşacağız. Ulubatlı Hasanlar sûrlara Sancağı dikerken şehid düşerlerse... durmak yok, yatıp uyumak yok; saflarımızı sık tutacağız. Aramıza düşman, şeytan sızmayacak, sızdırmayacağız.

Rûh saffetimizi bozmak «eyleminde» (!..) bulunanları çok iyi tanıyalım. Çünkü savaşımız onlarladır. Ben, kalbimi koparmak isteyenle elbet harbederim, onu elbet darbederim. Rûhumu yok farzedenle anlaşmam mümkün mü ki, savaş dursun? Açtığım cebhe; milletime ve memleketime kastedenlere karşıdır. Bunun dışındakiler sakın korkmasın!.. Yıkmaya değil, yapmaya geliyoruz. Kimseler alınmasın... Hani fazla alınganlık ta iyi değildir zâhir... Bizden, dostlar değil; düşmanlar korksun!..

Uyumayacağız... Evimizde, mahallemizde hırsızlara, uğursuzlara yer yok. Artık yeter; uyku, ölümden beter! Malımızla, icâbında canımızla çarpışıp Allah için, milletimizin yaşaması için hepsini vererek mukabilinde Cenneti alacağız... Buyurun!..

ALMANYA İNTİBALARIM

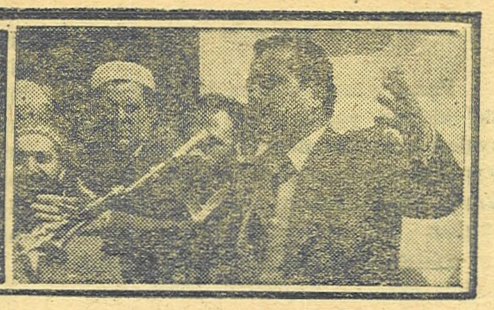

— 10 —

Modern psikolojinin ortaya koyduğu gerçeklerden biri de şudur ki, gıda maddeleri, onunla beslenen canlıların karakterleri üzerlerinde müessir olmaktadır. Meselâ hayvanî gıdalarla beslenenlerin, nebâtî gıdalarla beslenenlere nazaran daha sert, asabî ve hattâ vahşî oldukları labratuarlarda kobaylar üzerindeki tecrübelerle isbat edilmektedir. İslâm âlimleri bu gerçeği çok eskiden bilirlerdi. Bu yüzdendir ki; tasavvufta riyazata girenler, en az kırk gün —vücûdun vahşet ve asabiyetini kırmak için— hayvanî gıda yemezlerdi.

Hayvanî ve nebâtî olmak üzere iki katagoriye ayrılan gıda maddeleri arasındaki bu bâriz fark, her katagori içindeki gıdalar arasında da binnisbe mevcuddur. Meselâ mısır veya patatesle beslenenlerin, buğday veya pirinçle beslenenlere nazaran daha asabi oldukları mâlûmdur. Gıda maddesinin muhtevâsındaki tabii elementler, kana karışarak canlının hâlet-i rûhiyesine belli ölçüde bir tesir icra etmektedir. Bunun fıkhî esaslarda tipik bir misâli vardır: İslâm'da kesilen bir hayvanın kanı ve dalağı haramdır. Bunun sebebi ise, dalağın bir alyuvar fabrikası olması, kanın ise büyük ölçüde alyuvar ihtiva etmesidir. Alyuvarlar, nesiller arasındaki veraseti sağlayan «gen» leri taşırlar.

Belli bir hayvanın kanı veya dalağı ile beslenen bir canlı, bu genler yüzünden o canlının karakterine doğru bir gelişme gösterir.

tek müessirin eseri değildir. Bununla beraber onu inşa eden âmiller arasında, bedenin teşekkülüne medâr olan gıda maddeleri de ihmâl edilemez. Devamlı sûrette aynı gıda maddesiyle beslenildiği takdirde, o gıda maddesinin karaktere —belli ölçüde— tesir ettiği artık labratuarlarda isbat edilmektedir.

Bu nokta-i nazardan bakıldığında «garplı insan tipi» ni domuzun karakterize ettiği kolayca anlaşılır. Bu hayvana dâir yukarıda zikrettiğimiz husûsiyetlerle garplı tipinin husûsiyetleri arasındaki benzerlik daha ilk nazarda göze çarpar. İşte bu yüzdendir ki; «garbın insanı, domuzun eseridir.» diyoruz. Onlarda, çocukken müşâhede edilen mâsumiyetin, yaş ilerledikçe zâil olması, diğer birçok sebep meyânında hep bu domuz etiyle beslenmeleri neticesidir, diyebiliriz.»

İrlandalı doktor, bu izahatını dinledikten sonra, Şimâl Kutbu'nu yeniden keşfetmişcesine çocuksu bir heyecan duymuş ve hayatının en câlib-i dikkat tanışmasına nâil olduğunu ifâde etmiştir. Bu sûretle İslâm'ı kabûl etmekle ne kadar doğru bir yol seçtiğine bir kere daha kanaat getirmiştir.

«— Bunları neşrediniz beyefendi! Biz avrupalı müslümanlar islâmî hükümlerin hikmetlerinden bihaberiz.» diyordu.

Almanya'da Münster'de Üniversite hazırlık sınıfı talebesi Malatya'lı ADNAN ARAR'ın oturduğu, 44. Münster, Steinfurter str. 79 daki 504 numaralı odanın kapısına yapıştırdığı «Kürdistan» Haritası

İnsan şahsiyet ve karakteri bir

Kendisine, Avrupalılardan önce kendi kadim dindaşlarımızı kurtarmaya mecbur bulunduğumuzu, henüz bu vâdide bile gerekeni yapamadığımızı söyliyerek yine de arzusunu ilk fırsatta yerine getirmeye çalışacağımı vaadinde bulunmuştum.

Bundan sonra Almanya'ya birçok kereler daha gittimse de bunları sıra ile nakil ve hikâye etmek yerine, gerektiğinde hâfızamda kalan müşâhedeleri aralara sıkıştırmayı uygun görüyorum. Zira bu ilk seyahatim gibi her seyahatimi tafsilâtı ile anlatmam hâlinde, asıl bu tefrikaya başlamama sebep teşkil eden seyahatime kolay kolay sıra gelmiyecektir. Hattâ o bile daha şimdiden eskimiş bulunmaktadır. Zira gazetemizin Almanya baskısına nezaret etmek üzere en son on günlük bir seyahatim daha oldu.

Bu sebeple değerli okuyucularımı Almanya müşâhedelerimle uzun uzun meşgûl etmemek için eski seyahatlerime âid intibalarımı burada kesiyorum. İnşallah gelecek sayıdan itibâren Almanya'da yüklü bir konferans proğramı içinde geçirdiğim Nisan 1976 tarihli seyahatime âid intibalara başlıyacağım.

KOÇALLAR TİCARET KOLL. ŞTİ.

İBRAHİM KOÇAL ve KARDEŞLERİ

Dâhili ticaret, Alım, Satım, İmalât, Komisyon Mümessillik, İthalât, İhracat

MERKEZ :
Unkapanı, Yeni Gıda Sitesi 11 ci Sok. No. 155 - 156
Telefon : 26 87 12 - 22 55 77

ŞUBE : Çengelköy Halk Caddesi No. 23
Telefon : 32 08 68 - İSTANBUL
Sicil Tic. : 120956 / 68044

TUĞRA

MUSTAFA YAZGAN

OKYANUS YANINDA BİR BARDAK KİRLİ SU

Hürriyet anlayışımızdaki berraklığın bir benzeri, bizim «Demokrasi» anlayışımızda da mevcuttur.

Kapımızı çalan bir misafir'in ismi George, Samuel veya Jack ise, müslüman âdâbı ile onlara bir misafirperverlik gösteririz ama, asla ruhumuzu, kalbimizi, mânâmızı onlara açamaz, onları daima ihtiyatla karşılarız. Misafirimizin ismi Ahmed, Mehmed, Hasan ise o bizim ruh iklimimize dosttur deyip, ona müslüman kardeşliğinin bütün icâbını yapmağa gayret ederiz. İşte bu misalde olduğu gibi, açıkça ifâde edelim ki, «Demokrasi» bize göre kapımızı çalan bir George, Samuel veya Jack gibidir. Biz, Batı'dan ithal edilmiş herşey'e şüpheli ve frengilidir ihtimaliyle bakarız. «Demokrasi» kelimesiyle bile bize yabancı bir misafirdir. Ruh iklimimize zıddır, muhâliftir. Yahudi ve Hristiyan nefesi ile şarap kokuludur. Bir hile bulutu vardır üstünde. «Demokrasi» insanlığın ulvî bildiği bir takım mânâları kendinde topladığı zannedilen, bunun için putlaştırılan, müflis bir Batı'lı görüştür. İşin aslına ve özüne gelince, insanlığın bütün ulvî değerlerinin hakiki menşei ve mihrakı «İslâm»dır ve İslâm'dan gayrı bütün görüşler sabun köpüğü gibi kof ve uçucudur.

Biz, «Demokrasi» düşmanı mıyız? «Demokrasi» yi bir Batılı sistem ve İslâm'a zıd bir anlayış olarak vasıflandırıyorlarsa, bütün hıncımızla «Evet» diyoruz. «Demokrasi» yi insanlığın üstün ahlâk ve fazilet değerlerinin yansıdığı bir âyine olarak vasıfland rıyorlarsa, bu üstün değerlerin gerçek yeri bizim «İslâm sistemi» miz olduğu için ve işin aslı dururken sahteleriyle uğraşacak vaktimizin olmaması sebebi ile yine «Evet» diyoruz. O halde bize göre «Demokrasi» nedir? Uçsuz bucaksız bir güzellik tablosu ve bir derinlik âhengi ifâde eden İslâm okyanusunun kıyısında duran bir bardak kirli su neyse «Demokrasi» o'dur. O bir bardak suyu değerli kılan unsur «Su» olması ise, biz ruhumuzda bir «Okyanus» taşıyoruz. Hem de berrak, pırıl pırıl, tertemiz bir insanlık okyanusu... Bizim suyumuzun o deryada kaç bardaklık suyun değerinde olduğunu artık tahmin ve tasavvur edebilirsiniz. «Demokrasi» kirli bir su'dur. Zira sömürücü kapitalist de, ihtilâlci komünist de, komünizm'e bir geçiş merhalesi olan «Demokratik sol» un ajanları da hep «Demokrasi» kelimesinden faydalanmakta ve bu kelimenin üstüne, savundukları sistemlerin bütün beşerî zaaflarını ve kirlerini dökmektedirler. Bizim berrak İslâm okyanusu'muzun yanında, bu bir bardak kirli suya değer atfedebilmek için, berrak pınarın başında kirli rakısını kafaya diken sarhoş gibi olmak gerekir. Sarhoşun değer hükmü, o bir bardak necâsetten ibârettir.

Biz, milletçe «Demokrasi» de vehmedilen değerle i samimiyetle ve gerçekten özlüyor ve istiyorsak, evvelâ tâvizsiz bir «Müslüman» olarak dâvâmıza ve dâvâmızın ruhuna sahip çıkmalıyız. Yol budur!.

Sebil

AKTÜALİTE

MİLLÎ SÛİKASD MERÂSİMİ

Gazeteler Amerika'da Ecevit'e yapılan sûikasd (!.) benzeri protestonun Türk Milleti'ne yapılmış gibi kabul edilmesi sebebiyle kendisine İstanbul da bir «milli karşılama merâsimi» yapılacağını yazıyorlar.

Belki şu satırları okuduğunuz sıralarda memleketin en ücra köşelerinden fevc fevc insanlar Bülent bey'i karşılamaya gelecekler, geçmiş olsun diyecekler ve belki de gelecek sene âdet olduğu üzere bu «Milli sûikasd» merâsimleri «Milli mâtem» ler gibi tekrar edilecektir.

Milli bayramlar, milli kurtuluşlar, milli mâtemlerden sonra yepyeni bir tâtil günü daha doğuyor Türkiyede «Milli farzedilen sûikasd benzeri protesto merâsimi...»

TAŞ!..

Pazar günü Ankara'da yapılan, iki kişinin yaralanması ve «yuh!..» sesleri arasında neticelenen CHP Ankara İl Kongresinde Vedat Dalokay'a «Başımızdaki taş!» diye bağırmışlar.

Dalokay'ın «taş» olabileceğini kabul ederiz ama, CHP. lilerin başlarının üstünde değil de ayaklarına bağlı olmak şartıyla. Baksanıza CHP. nin yaldızlı edebiyatı, sayın Dalokay'ın mes'ele çıkarmaktaki hârika tutumu yüzünden şimdiden solmaya başladı bile. Eh nasıl olsa Dalokay, bir dahaki seçimlerde tekrar namzedliğini koymayacakmış... Koyarsam «zırdeliyim» dedi ya... Şu CHP. li gençlerde amma anlayışsız ha!.. Herifçioğlunu zırdeliliğe kızdırıp zırdeliliğe şimdiden başlatmak mı istiyorlar ne?!..

DOMUZ

İstatistik Enstitüsü'nün raporlarından birinden anlaşıldığına göre Türkiye'mizde son on yıl içinde, at, eşek deve gibi binek hayvanlarının sayıları alabildiğine azalırken domuzların sayısı hergün biraz daha artıyormuş. Meselâ memleketimizde 1967 yılında bir milyon yüzseksenüçbin at varken bu rakam 878 bin'e düşmüş. Diğerleri de öyle...

Buna mukabil 1967 yılında yurdumuzda 15 bin domuz mevcudken bu miktar bugün 20 bin'e yükselmiş.

İşte size avrupalılaştığımızı isbat eden göz boyamaz bir delil... Nasıl beğendiniz mi...

Rusya, iltica hakkı isteyen sporcusu geri verilmezse olimpiyatlardan çekileceğini açıkladı... Sonra da bu kararından vazgeçti...

Ne hikmettir ki, şimdiye kadar hiç kimsenin Rusya'ya iltica ettiği görülmemiştir. Ama sık sık, gazetelerde bir fırsatını bulup da oradan çıkabilenlerin seyahat ettikleri her hangibir hür memlekete iltica edip tekrar Rusya'ya dönmek istemediğine dâir haberler okuruz. İşte size bunlardan bir yenisi.

Sırf bu gerçek bile «Moskof gerçeği» ni ispata kâfi iken şu bizim mahudları sarhoş kusmuğu propagandalarına ne demeli... Üstelik Rusya, memleket haricine çıkacak olan herkesin, en yakınlarının mutlaka o dönünceye kadar içeride kalması şartına büyük bir hassasiyet gösterdiği halde yine de iltîcaları önleyememektedir. Bunlar Rusya'da kalan yakınlarına ne işkenceler yapılacağını bile bile sığınma hakkı istemektedirler ki bu da son derecede mânidardır.

BAYRAK

Rum gençleri toplanıp Kıbrıs harekâtının yıldönümü münâsebetiyle Sydney'de Türk bayrağını yırtmışlar. Bayrak —hiç şüphesiz— bir Milletin şeref ve haysiyetinin remzi (sembolü) dir. Ancak O'nu böyle yadellerde yırtmak kocakarıvârî dö döğmekten farksızdır. Hem de kendilerini alçaltmak şartiyle...

Ama Hora, Ege'de Yunan itibarını yırtıyor.. Hem de Sydney gibi uzak bir diyarda değil, Yunanistanın burnunun dibinde.. Yunanlılar neden o kadar uzağa gidiyorlar Yoksa, Hora'nın direklerinde Türk bayrağı dalgalanmıyor mu?!

ALPTEKİN KONFEKSİYON

ELBİSE
PARDESÜ

İMAL ve TOPTAN
OSMAN ALPTEKİN

Çakmakçılar Yokusu
Tarakçılar Cad. No.25
Telefon: 27 53 52 İST.

TEŞEKKÜR

Kayseri yakınlarında geçirmiş bulunduğum feci trafik kazasında, refikamın rahmet-i rahman'a kavuşması, benimse aldığım ağır yaralara rağmen mûcize kabilinden kurtularak hastahâneye kaldırılmam üzerine tedâvime ihtimam eden bütün doktor, hastabıkıcı ve hastahâne personeli ile bizzat gelerek veya telefon ve telgrafla tâziyetlerini bildirerek «Geçmiş olsun!» diyen vefâkâr arkadaş, dost ve akrabalarıma candan teşekküre, içinde bulunduğum elem ve ızdırablar sebebiyle şahsen muktedir olamadığımdan, muhterem gazetenizin tavassutunu rica eder en derin saygılarımı sunarım.

HÜSEYİN HASDEMİR
Adalet Bakanlığı
Bakanlık Müşâviri

DOĞUM KONTROLÜ MES'ELESİ VE ÖRNEK BİR TÜRK ANASI

Türkiye'miz kısır görüşlü devlet adamları elinden çok çekmiştir. Bilindiği üzere Milli Mücâdele'yi müteâkip nüfusun artması arzu ediliyor ve fazla doğum yapan kadınlara birtakım imkânlar tanınıyordu. Hakikaten o zamanlarda birkaç liradan ibâret olan «yol vergisi» nden kurtulabilmenin yegâne çâresi «yedi çocuklu» olmaktı. Zira bir karış yolu bulunmayan memlekette, köyden şehire inmiyen

bu itibarla devlet yollarından istifâde etmeyen veya ancak haftada bir defa en yakın kasabaya giden köylülerin bir çoğu yol vergisi ödeyemedikleri için habsediliyorlardı. Nüfusun artışını teşvik gayesiyle yedi çocuğu olanlar bu vergiden «muaf» tutuluyordu.

İşin garibine bakınız ki, İnönü'nün başlattığı bu tatbikat, yine onun memlekete hâkim-i mutlak kesildiği 27 Mayıs İhtilâli'ni takip eden günlerde tersine çevrilmişti. Bu defa da nüfusu azaltmak çârelerini araştıran İnönü, hiç bir ciddî sebep ve lüzum mevcud değilken bir «doğum kontrolü» dâvâsı çıkarmıştı. Güya artan nüfus karşısında halkın bir kısmının ileride aç kalmasından korkuluyormuş... İstihsâli artırmak yerine nüfusu azaltma yoluna gitmenin nasıl bir garâbet ve hıyânet olduğunu izaha lüzum yoktur.

Muhterem Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Necmeddin Erbakan'ın açıkladığına göre, artık «doğum kontrolü» tatbikatından vazgeçiliyormuş. Türkiye'miz, ikiyüz milyon insanı besleyebilirmiş... Bu mes'ud haber dolayısıyla biz de doğum kontrolü dâvâsının bâtıl esbâb-ı mûcibesini fiilen tekzib eden örnek bir Türk kadınından bahsetmek istiyoruz:

Yukarıda evlâtlarının hâlesi içinde gördüğünüz bu muhterem anadolu kadını Sürmene'nin Muratlı Köyü'nden Melek Hanım'dır. Kocası üç sene Bahriye askerliği yapmış, yuvasına hasta olarak dönmüş, ve bir yıl yattıktan sonra da 1958 yılında vefat etmiştir. O tarihte en küçüğü ikibuçuk yaşında olan beşi erkek biri kız altı evlâd bırakmıştı.

Aile fakirdir. Geçimlerine yetecek kadar toprakları yoktur. Bu muhterem Türk kadını dişiyle tırnağıyla mücâdele ederek kimseye minnet etmeden evlâdlarını bakıp büyütmüş ve hattâ okutmuştur. Şöyleki:

Yukarıda resimlerini gördüğünüz çocuklarından:

1. KEMAL ATEŞ: Makina Yüksek Mühendisidir. Hâlen Gemlik Azot tesislerinde çalışmaktadır.

2. AZMİ ATEŞ: Kimya Yüksek Mühendisidir. Hâlen Yedeksubaylığını yapmaktadır.

3. AZMAN ATEŞ: Hâlen Erzurum Üniversitesi Tıp Fakültesi son sınıfında okumaktadır.

4. SELÂMİ ATEŞ: Hâlen Erzurum Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesinde okumaktadır.

5. Murat ATEŞ: Hâlen Sürmene Lisesi'ne devam etmektedir.

Kimsesiz, fakir, dul bir kadın, beş evlâdını dişiyle tırnağıyla bakıp büyütmüş, aç kalmamış, üstelik bunlara memleketin imkânlarına göre en iyi tahsili de yaptırabilmiştir. Doğum kontrolü herzesini tekzib eden bundan âlâ, müşahhas bir misâl olur mu? İstihsâli arttırmak yerine nüfusu azaltmak çâresine başvuranların «halkçı» olduklarını iddiâ etmelerine rağmen halkı tanımadıklarının ve halka inanmadıklarının bundan daha susturucu bir isbâtı olabilir mi?!

Bu muhterem Türk anasını, evlâdlarına aynı zamanda islâmî şuur da vererek başarısını katmerleştirdiği için bilhassa tebrik ederiz. Bu haberi de Yahya Kemâl'i tanzîren İnönü'nün maşatlığına çelenek yerine gönderelim:

«İnönü'nün maşatlığına olsun bu nev haber,
Bir tuhfe-i bedî-u beyân-ı Sebîlî»

HORA

Hora, Adalar Denizi'ne açıldı, açılacak.. Yunanistan batırdı, batıracak derken işte olanlar oldu. Balonlar söndü. Türkiye, Kıbrıs harekâtından sonra ikinci defa olarak «Yunan'ın bileği» ni büktü... Utansınlar!. Bize de ders olsun!. Yunan'ın cığırtkan tabiatını çoktan unutmuştuk. Böylece hafızamızı tazelemek imkânını elde ettik.

Ama şu Ecevit nerelerde... Parti çekişmelerinden sıkılan canını biraz ferahlandırmak için çıktığı yurd dışı seyahatlerinden bir fırsat bulup da sorsak, acaba Hora Adalar Denizinde ne yapıyor, diye... Mâlum ya Hora için «bir balıkçı teknesi» deyivermişti. Acaba bu kadar gürültüye sebep olan Hora Ege sularında balık mı tutuyor dersiniz? Belki de.. Ama «bu balık, başka balık!..» Ecevit onu ancak «Yunanlı kardeşleri» kadar anlıyabilir. Mâlum ya, «tecrübeli, kaptan» ın (!..) halefidir.

İnönü de aynen Ecevit gibi milli mes'eleleri, onlar kendi eliyle gerçekleşmiyorsa hafife almakta ustaydı. Ancak Ecevit gibi parti içi kavgaları yurd dışı seyahatleriyle geçiştirmek yoluna gitmezdi. Kızdımı torunu yaşındaki gençlerin üzerlerine yürüyüverirdi.. Ecevit yapmıyor mu, diyeceksiniz. Unuttunuz mu, daha dün Gerede'de bağrını açıp gençlerin üzerlerine yürüdüğünü?!. Bakmayın siz onun Rum mütecavizlerden korkup saklanmasına... O da cesurdur... Hiç olmazsa kendi yurttaşlarına karşı...

Puro tiryakisi Öztrak 23 milyon liraya puro makinesi sipariş etti

TEK-EL

Biraz kül biraz duman o tekel işte
Kaçak misâli yanan o tekel işte
İnanma sözlerine o puro değil,
Kesenize uzanan o tek-el işti!

Ustaoğlu

TAŞLAMA

MSP. li bakan ve partililerin arabaları Kars yolunda taşlanmış. MSP. fikirlerin kabulü için kuvvete baş vurmanın en çok aleyhinde olan bir partidir. Böyleyken tecâvüze mâruz kalmaktan kurtulamadı. Ama dikkat ettiniz mi, CHP. yi tutan basında bu haber nekadar sönük bir şekilde aksettirildi.

Ecevit'in Amerikada mâruz kaldığı protesto gösterisini sunturlu bir sûikasd halinde takdim ederek vâveyla koparanlar, acaba nerelerdeydiler?!

Yoksa Ecevit'in canı can da herkesin ki, patlıcan mı?!

Vaktiyle İnönü'ye de Uşak'ta bir taş atıldı diye kızılca bir kıyamet kopmamış mıydı?!

Bizim solcu basına göre bir kimsenin yakasında CHP rozeti taşımasının, münevver ve ilerici sayılması için şart olduğunu bilirdik ama canının kıymetli olması için de aynı şartın aradığını yeni öğrendik.

KÖMİNİZM'İN İÇ KRİTİĞİ

(Baştarafı Sayfa 11 de)

Ana ve baba ve çocuklar da ayrı bir koldan takib edilir.

Rusya'nın boyunduruğu altında kalan Türklerin alfabeleri değiştirilmiş, Türkçe konuşmaları yasak edilmiş ve Ruslarla evlenme mecburiyeti konularak ırkın devamına mâni olunmuştur.

Kırım Türkleri Sibirya bozkırlarına sürülmüş, Türkistan ve Azerbeycan Türkleri de bin bir yere dağıtılmışlardır. Çiftçiler dahi kendi yetiştirdikleri öz mallarından istediği gibi istifade edemezler. 31 Aralık 1929 da Türkistan Halkının yataklarının pamukları sökülüp Moskova'ya sevkedilmiştir. Sık sık para değiştirilmesi ve değer düşürülmesiyle dişini tırnağına takıp üç - beş kuruş biriktirebilenlerin emekleri de boşuna gider.

Miras serbestisi yoktur. Böylece insanın hayatı bir hayvan gibi kendi ölümü ile biter. Hiç bir hâtıra bırakamaz. Ortalıkta dolaşan yazar ve çizer Komünistlerle karşı karşıya gelip bilgi alınmak istenildiğinde, tavsiye edecekleri «sol neşriyatı takip etmek» olacaktır. İşin gerçeği kitablar da dahil, her türlü propagandanın, yalan üzerine kurulduğudur. Tadbikat kitaplarda yazıldığı gibi değildir. Bu sistem ortaya çıkışından bu güne kadar, milyonlarca insanın kanına girilmiştir. İhtilâlin ilk yılında sâdece Türkistan'da 6 (Altı) Milyon Müslüman Türk öldürülmüştür. Bunların suçları rejime karşı gelmekten ibaretti.

Kısacası Komünizm, kanlı bir sistemdir. Esâret, insanlık düşmanı ve huzursuzluk sistemidir. Dünyada bir millet, Devlet ve memleket için bu nizamın pençesine düşmekten daha büyük felâket tasavvur edilemez. Sâdece dipçik, disiplinine dayanılarak elde edilen bâzı teknik muvaffakiyetleri ballandıracak bu rejimi gök yüzüne çıkaranlar, diğer tarafta inleyen ekseriyeti görmemezlikten geliyorlar. Böyleleri insanlık tarihinin yüz karasıdır. Bu kızıl cehennemden kaçanlara mâni olmak için yer yer utanç duvarları örülmüş ve dikilmiştir. Bunlar «öldürücü sınır» diye isimlendiriliyor. (Das Beste 1973/Eylül) Utanç Duvarı olmayan yerlerde, devriye üstüne devriye gezer. Devriyeler, Polisler, Subaylar da birbirlerini takip ederler. Huduttan kaçanı vurmayan bu sadakâtsizliği ömür boyu ceza veya hayatiyle öder. Kaçanları veya kaçma teşebbüsünde bulunanları vurup vazifesini yapanlar (!) mükâfat görür. Bir üst dereceye yükseltilir. Sporla uğraşıyorsa yeni spor malzemeleri verilir. Hayat şartları biraz daha düzelir. 160 Dolar bahşiş kazanır. Moskova'ya seyahati hak eder.

Her şeye rağmen bu insanlık düşmanı sistem, ustaca hazırlanmış elindeki yaygın ve te'sirli propaganda vasıtalarıyle milletlerin gençliğini en sinsi ve akıl almaz metodlarla avutup kendisine taraftar etmektedir. Bu amansız felâketle mücâdele, bağırıp, çağırmak, söğüp - saymakla olmaz. Bu bâtıl ideale karşı çok ciddi tedbirler almak lâzımdır. Ruhi buhran içinde kıvranan zamanımızın gençliği, mevcud sistemlerdeki içtimâi adâletsizliğe çâreyi Komünizmde aramaktadır. Gençliğe bu kararı sâdece kitapları okuyarak veya göz alıcı propagandaya kandırılarak verdirilmiştir. Komünizm diye sokaklara dökülenler, iş ciddiye gelince, Rusya veya Çini de beğenmediklerini ileri sürüyorlar. Eğer gençler İslâm'ın içtimâi adâlet esaslarından yeteri kadar haberdâr edilebilmiş olsalardı, belki de bugünkü dünyanın çehresi başka olacaktı.

Sosyoloji, Psikoloji ve Tarih Felsefesi araştırmaları göstermiştir ki, gereği gibi ciddi bir din terbiyesinden geçenler bu propagandalara yem olmamaktadırlar. 1963 de Türkistan'da bir senede 3000 Ateist = Allahsızlık konferansı verilmesi bunun açık bir delilidir.

O halde gençlerimizi bu helâk edici fırtınadan korumak ve kurtarmak istiyorsak, onlara İslâm İdealini aşılamalıyız.

Avrupaya, Amerikaya, Natoya bağlılık destanları, şuculuk, buculuk bizi kurtaramaz... Sistemin karşısına sistemle, fikrin karşısına fikirle, idealin karşısına idealle çıkılır. Başka çıkar yol yoktur!...

ZEKÂT

İKTİSÂDİ MESELELERİN HALLİ

Yazan: Dr. Yusuf KARADAVİ — Tercüme: Dr. Mustafa BİLGE

— XII —

Asırlarca önce İslâmiyet'in koymuş olduğu zekât müessesesi yolu ile bu durumdaki iş adamı nasıl kurtarılacaktır?! Bizim burada üzerinde durmak istediğimiz nokta budur. Evet, İslâmiyet'in koyduğu iktisâdî esaslar çerçevesinde bu gibi zor durumdaki insan, sadece cemiyetteki iyi kalbli iş arkadaşlarının yardımlarına terkedilmez. O kimseye Beytülmalden yardım yapılır. Kur'an-ı Kerim bunu zekât fonundan istifâde edecek kimseleri sayarken «*garimîn*» olarak bildirir. Ve bunun Allah'ın bir emri yani, farz olduğunu açıklar. Kur'an-ı Kerim'deki «*garimîn*» kelimesinin tefsirinde Selef-i sâlihin'den bazı müfessirler «Evi yanan kimse, malı mülkünü sel götüren kimse» diye açıklamışlardır.

Böylesine bir felâkete uğramış ve iktisâdî durumu bozulmuş olan kimseye ne kadar yardım yapılacaktır. Bu hususta kesin bir açıklık olmamakla beraber birçok fukaha bu kimseye evvelki durumuna çıkarabilecek kadar verilmek gerekir demişlerdir. (1). Fakat benim görüşüme göre burada zekât fonunda mevcud olan paranın durumu ve zekâta muhtaç olan diğer kimselerin durumu (çokluğu) da rol oynar. Belki de iktisâdî vaziyeti bozulan borçlu kimse, evvelki haline çıkarılamaz ama mümkün mertebe kötü durumundan kurtarılır.

4. İKTİSÂDÎ SINIFLAR

Bazı cemiyetlerde halk arasında iktisâdî bakımdan sınıfların ortaya çıktığı müşâhede edilmektedir. Bu sınıflardaki fertlerden bazıları milyonlarla oynarken diğer sınıf içindeki fertler, günlük geçimlerini temin edememe korkusu içindedirler. Buraya kadar izah edildiği üzere zekâtın hedefi sâdece muayyen bir takım yardımlar yoluyla fakirlikle mücâdele değildir. Diğer yönden, cemiyet içinde mal ve mülk sahibi olanların çoğalmasını temin etmek de zekâtın hedefleri arasındadır. İşte zekâtın esas gâyesi diyebileceğimiz bu yol ile cemiyette fakir tabaka zengin, zekât verir tabaka hâline gelecektir. Bu fert veya fertler topluluğu ihtiyaç sahibi olmaktan kurtulacak, kendi kendilerini idâre edebilir bir hâle geleceklerdir.

İşte bu İslâmiyet'in iktisad mevzuundaki en büyük hedeflerinden biridir. Yani: «Âdil bir şekilde geliştirilen iktisâdî ve içtimâî muvâzene...» Bunun sebebi de Allah-u Teâlânın herkesin istifâdesi için yeryüzünde yaratmış olduğu nimetlerden gerçekten herkesin istifâde edebilmesidir. Zira âyette bu şekil esas ittihaz edilmektedir. «Yerde ne varsa hepsini sizin fâideniz için yaratan...» (2)

Buradaki hepsini kelimesinden anlaşılacağı veçhile yeryüzündeki nimetlerin hepsinin buna dâhil olacağı tekiden bildirilmektedir. Dolayısıyla yeryüzündeki nimetlerden bir kısım halkın istifâde etmesi diğer bazı kimselerin bu nimetlerden mahrum olması şekli âyete muhâlif bir durum arzeder. Bu âyetin geniş mânâsı şudur: «Yeryüzünde bulunan nimetlerin hepsi bütün insanların faydasına sunulmuş, onlar için yaratılmıştır. Yoksa bir kısım kimselerin istifâdesi diğer bazı kimselerin mahrumiyeti bahis mevzuu değildir. İşte burada İslâmiyet'in cemiyet içindeki muvâzene teminini görüyoruz. Yukarı seviyedekiler tazyik altında tutulmakta ve seviyeler birbirine yaklaştırılmaktadır.» (3)

(1) Bu mevzuuyu Gazali açıklamaktadır. Bk. İhya, c. 1, s. 201.
(2) Bakara Sûresi, âyet 29
(3) Bu hususta şu eserde geniş bilgi bulabilirsiniz. Prof. Behî Hûli,

İNKILÂB MEZÂLİMİ

TÜRK MİLLETİNDEN GELECEĞİN TARİHÇİSİNE RAPORLAR

TAHRİB EDİLEN ESERLERDEN:

HATUNİYE MELEK HATUN MEDRESESİ TÜRBESİ VE MESCİDİ

— VII —

İ. Hakkı Konyalı

KARAMANOĞLU FAHREDDİN AHMED BEY'İN TÜRBESİ

Bu türbe Lârende'de (Karaman'da) Emir Musa Bey'in medresesinin bitişiğinde idi. Kıymetli taşlarını ve çinilerini Almanlar aşırmış ve sonra da muhteşem türbe taş ocağı hâline getirilerek yok edilmiştir. Benim teşebbüsümle 750 H. 1349 M. yılında ölen Ahmed Bey'in kitâbeli mezar taşı Konya Müzesi'ne kaldırtılmıştır. Şimdi İnce Minâre müzesinden 1000/103 numarada teşhir edilmektedir.

Bu türbede Karamanoğullarından beyzâdeler ve sultanlar da gömülü idiler. Türbe gibi, zengin gelirleri de yok olmuştur. Son yarım asrın tarihseverliği eski eser severliğ işte böyle idi.

LAHİDLER NASIL YIKILDI?

Ben buraları incelerken yanıma gelen Karamanlılar bu sandukaların nasıl parçalandığını bana anlattılar.

Türbeleri, medreseleri, zâviyeleri, hankahları, dergâhları kapayan kanun mer'iyete girdikten sonra kraldan ziyâde kralcı geçinen bir çok bedbahtlar tarihin bu yâdigârlarına karşı amansız düşman kesilmişlerdi. Yıkıyorlar, yıkıyorlar ve yıkıyorlardı. Bir muallim talebesini toplamış, türbeye gelmiş, orada çocuklara yatırlar, türbeler, velîler aleyhinde ağır şeyler söylemiş ve kendisi ilk tekmeyi Karamanoğlu İbrahim Bey'in sandukasına atmış, yıkmış ve çocuklara da:

«— Vurun, yıkın!» emrini vermiştir. Emir bu kadarla bitmemiş, çocukları içlerine fışkılarını yapmaya da teşvik etmiştir.

Ben Abideleri ve Kitâbeleri ile Karaman Tarihi adlı kitabımı hazırlamak için Karaman'da Belediye Başkanı Kemal Kaynaşla beraber son beşinci incelememi yaparken bir enkazcının satılık yapı taşları arasında Karamanoğlu İbrahim Bey'in iki oğlunun mezar taslarını buldum Kemal Kaynaş'la bunları çıkartarak otomobile koyup müze memuru Abdurrahman'a teslim ettik. Bu suretle yok olmaktan kurtardık.

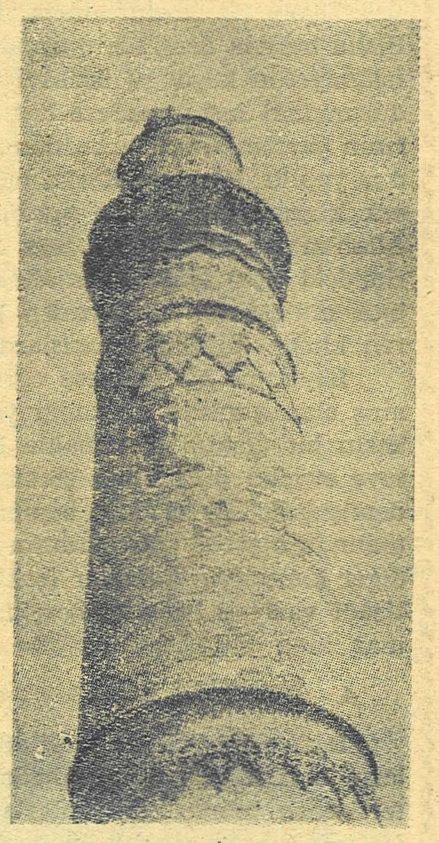

Karaman'da İbrahim Bey İmâretinin mînaresi

Bugün Kültür Bakanlığında, eski eserlerin üstüne titreyen Rıfkı Danışman vardır. Ondan rica ediyorum: Çalınan İbrahim Bey'in mezar taşının kitâbesinin fotoğrafı bende vardır. Hattat Hâmid onun yazısına uygun bir şekilde yazıyı yazabilir. Sandukaların kalan parçalarına göre yenileri yaptırılarak taşları da yerlerine koydurulabilir. Eğer emniyetlerinin sağlanabileceğine inanıyorlarsa İstanbul'daki parçalarını da yerlerine götürtebilir.

Türbenin ehrâmî kubbesinin içine bal arıları yuva yapmış. Tarihî eserlerin ihmâl edildiği son elli yıl içinde birkaç serseri bal almak için türbenin böğrüne bomba koymuşlar, burasını çökerterek balı almışlar ve zıkkımlanmışlardır.

Evet bir kaç kilo bal için tarihin muhteşem bir âbidesi böylece bombalanmış, kimsenin kılı bile oynamamıştır.

Karamanoğulları Beyliği Konya Selçuklu Devleti yıkıldıktan sonra doğan beyliklerin en büyüğü ve en kuvvetlisidir. Bütün beylikler sıra ile Osmanlı sınırları içine girdiği halde bu beylik Fâtih devrine kadar dayanabilmiştir. Bu beylik Selçuklu Devleti'nin hakiki vârisi olduğunu iddiâ ediyordu. Selçukluların pâyitahtı Konya benim hakimiyetim altında diyordu.

Bu beyliğin en büyük hükümdarı da İbrahim Bey'di. Karamanoğulları Beyliği'nin sınırları içindeki topraklarda sayılamıyacak kadar çok irfan, hayır ve iktisâdî yardım müesseseleri yaptırmıştır. Bunların hemen hepsi devri mimârisinin şâheserleriydi.

İbrahim Bey'in vakfettiği müesseselerin kıyâmete kadar ayakta kalabilmeleri için gelirleri bugünkü para ile milyarların çok üstünde idi. Bunları başyağmacı eski Vakıflar idâresi yağmalamış, yağmalatmış ve sıfıra indirmiştir.

Vakıf hırsızlığı için şiddetli ve amansız bir kanuna ihtiyaç vardır. Herhangi bir sûretle vakıf gelirlerinden tarla, değirmen, bağ, bahçe, bostan vesaire gibi yerlere sahip olanlardan bunları zaman geçimi gibi şeylere itibar etmeyen bir kanun hazırlanmalıdır. Kimin elinde, tasarrufunda vakıf mülk ve arazi varsa geri alınmalıdır. Hırsız babanın, hırsız dedenin torunlarının ellerindeki şeyler tesirli bir ibret olmak için istirdad edilmelidir.

EVLİYÂ MENKIBELERİ

Veysel Karânî

— 3 —

Üveys hırka-i şerifi aldı, öptü, kokladı, büyük bir ta'zimle yüzüne gözüne sürdü. Biraz uzaklaşarak secdeye kapandı ve şu sekilde Allah'a yalvardı:

«İlâhâ!. Hüdâvendâ!.

Senin Habibin, benim Peygamberim Muhammed Mustafa, ben âciz, zâif kuluna Hazret-i Fâruk ve Murtezâ (R. Anhüma) ile hırkasını göndermiş, sen O'nun ümmetini yarlığayıp bağışlamayınca, ben bu hırkayı giymem!.» Bu duâsında ısrar etdi ve hırka-i şerifi giydi.

Sonra Hz. Ömer (r.a.) kendilerine sordu:

«— Ya Üveys Peygamberimiz (s.a.v.) i niçin görmeğe gelmedin?»

Üveys:

«Siz O'nu gördünüz mü?»

«— Gördük.» Üveys sordu:

«— O'nun kaşı çatık mı yoksa açık mı idi?» Hz. Ömer cevap veremedi. Üveys:

«— Siz onu sever misiniz?»

«— Evet severiz.»

Sevmenin şartı, sevgilinin her hâline muvâfakat etmek, hâli ile hallenmektir. O'nun hâli ile hallenmedikçe, severim demek boştur. O'nu ben dünya gözüyle görmedim, fakat Şerîatına, yani hâline muvâfakat ettim. O'na muvafakat dindir.

Hz. Ömer ve Hz. Ali (R. anhüma) Üveysin hâlini, kâlini, sevgisini saygısını gördüler, hayran oldular... ve (Biz Fahr-i Cihana lâyıkı vechile tebaiyyet edemiyoruz» diye ağlaştılar.

Hz. Ömer (r.a.) Üveys (K.S.) e:

«— Bana duâ et!» diye ricada bulundu.

Üveys:

«— İmanda meylolmaz. Biz herkese duâcıyız. Allah, kadın erkek bütün iman edenleri mağfiret etsin. Eğer siz imanınızı kabre kadar selâmetle iletirseniz dua da sizi bulur. Ve eğer iletemezseniz dua boşa gider.

Yine Hz. Ömer (r.a.) Üveys'e dedi ki:

«Ey Allah'ın has kulu, bana bir öğüt ver!..»

«— Ya Ömer Allah'ı bilir misin?»

«— Bilirim.»

«— Öyle ise Allah'dan gayrısını bilmeyesin!..»

Hz. Ömer dedi ki:

«— Öğüdü artır, ya Üveys!»

«— Ya Ömer Allah seni bilir mi?»

«— Bilir.»

«— Öyle ise, Allah'dan gayrısı seni bilmez.»

Son olarak Hz. Ömer ve Hz. Ali'ye:

«Varın gidin, hazırlığınızı görün. Bir saat adâletle icra-yi devlet etmek, yetmiş yıl ibâdet etmekten efdaldir. Havdi!. Ben de hazırlığıma bakayım.» dedi. Vedâ edip ayrıldılar.

KOMÜNİZM'İN İÇ KRİTİĞİ

Dr. Med. Hayreddin BULUT

Komünizm, ortaya çıktığındanberi bütün mânevi değerleri inkâr etmiştir. Zira felsefesini «tarihi maddecilik» üzerine bina etmiştir. Bu ilk esasa göre, insanın mânevi yönü inkâr edildiğinden insan, hayvan derekesine inmiş oluyor. Müntesiplerine sâdece dünya saâdeti va'dettiği halde Komünist memleketlerin vatandaşlar nda bunun en basit alâmeti olan tebessümü meydandadır.

İstediğine inanamıyan, istediği gibi düşünemeyen, istediği gibi yurt içi ve dışı seyehati yapamayan, istediğini alamayan, istediğini seçemiyen, istediği meslekle uğraşamayan, istediğini söyleyemeyen ve yazamayan, kısacası hür olmayan insanın saâdetinden bahsedilebilir mi? Gerçekten Komünist memleketlerde, Seyahat izni istemek, hapis veya tımarhâne ile cezalandırılan bir suçtur. «Rusyadaki Alman ve Türkler 20 senedir seyahat müsaadesi istemektedirler. Bütün müracaatları hep kapıda tersine çevrilmek ve boşa çıkarılmaktadır.» (Das Beste 1976/Nisan) Hatta bir mahalleden diğer mahalleye Muhtardan izinsiz gidilemez. Giden ve gidilecek evin sâkini iki gün önce Muhtara haber verecek ve buluşmada Muhtar ve Gizli Emniyet teşkilâtından bir vazifeli bulunacaktır. Konuşma onlar tarafından not edilmektedir. Dışarıya şu veya bu sebeple çıkanlar, Komünizmin kaymağı ile geçinenler ve mühim mevkie oturmak gibi bir dereceye gelmiş sâdık Komünistlerdir.

Komünizmde insanlar ömür boyunca aynı şeyleri düşünmek ve aynı şekilde (monoton bir hayat) yaşamak mecbûriyetindedirler. Böylelikle insanlar robotlaştırılmıştır. Tam şeytanca plânlanmış ve ucu Komünist Partisi Teşk latına çıkan bir casusluk sistemidir. Bu silsilede kim vazifesini yapmazsa bir gün mutlaka «rejim düşmanı ve satılmışlık suçuyla damgalanıp» ömür boyu taşıyacağı ızdırap zincirini boynuna geçirmiş olacaktır. Ana ve baba çocuklarının, çocuklar ana ve babanın rejime ters düşen fikir ve hareketlerini merkeze haber vermek mecbûriyetindedirler.

Devamı Sayfa 9 da

7 Günde Bir

Turan Kurtulmuş

TÜRK YUNAN MÜNASEBETLERİNDEKİ GERGİNLİK

Akdeniz, târih boyunca «Eski Dünya» dediğimiz Asya Avrupa ve Afrika'yı alâkadar eden siyâsî faaliyetlerin devamlı bir temerküz mıntıkası olmuştur. Onun bu ehemmiyeti, halâ da değişmiş değildir.

Rusya'nın öteden beri Slâv emperyalizmi sebebiyle Akdeniz'e çıkmak istediği mâlûmdur. Bu Moskof emeli, bugün bir de komünizm gibi âlemşümûl bir ideolojinin destek ve tahrikiyle takviye olunmuş bulunmaktadır. Ancak, bu emelin önünde, Batı bloku ile teşrik-i mesâi eden Türkiye ve Yunanistan gibi iki devletten müteşekkil ciddî bir set mevcuttur. Rusya'nın yarım asırdan beri bu seti aşmak için çoğu zaman «soğuk» ve bazan da nâkıs bir teşebbüs hâlinde kalan «sıcak» harb taktik ve tecrübeleri içinde bulunduğu görülmektedir. Gerçi Rusya bu seddi aşarak Suriye, Mısır ve Yemen gibi uzak Arap ülkeleriyle birtakım «tehlikeli alâkalar» te'sis edebilmiştir. Fakat bu alâkalardan tam ve kat'i bir netice elde edebilmesi, aradaki Türk - Yunan seddini bertaraf edebilmesine bağlıdır.

İşte bu sebepledir ki; Türk - Yunan münâsebetlerindeki gerginlik Rusya'nın sinsi bir sûrette tahrik, teşvik ve hattâ denilebilir ki, tensik eylediği bir mevzudur. Ancak bu gerginlik, bugün Rusya'dan ziyâde İsrail ve dolayısıyla da Amerika'yı alâkadar eder bir mâhiyet kazanmıştır. Zira İsrail hemen hemen bütün Ortadoğu ülkelerini kendisi için bir «müstakbel pazar» olarak görmekte ve bunların ciddi bir sûrette sanâyie yönelmelerini asla arzu etmemektedir. Bu durumdaki Ortadoğu ülkelerinin başında Türkiye gelmektedir.

Hakikaten Türkiye, son çeyrek asırdan beri giriştiği sınâî teşebbüsler sebebiyle İsrail'i yakın bir gelecekte hayâl sukutuna uğratacak gelişmelere gebedir. Üstelik İsrail'in göz koyduğu Arap ülkelerinin dinî ve târihî sebeplerle kendisine bağlaması daha ziyâde mümkün görülmektedir. İşte bu sebepledir ki, beynelmilel siyonizm ve komünizm Türkiye'nin giriştiği kalkınma hamlelerini yavaşlatacak bir takım gâileler ihdas etmekten geri kalmamaktadırlar.

Türk - Yunan münâsebetlerindeki gerginlikte, onların bir rolü ve müstakbel hesapları bulunmadığını söylemek cidden zordur. Ancak Türkiye, elli yıldır takip ettiği pasif hâricî siyâsetten dönmenin imkân ve mecbûriyeti ile karşı karşıya bulunmaktadır. Bu yüzdendir ki, her ne pahasına olursa olsun kendisini evvelâ Yunanistan'a sonra da bu ihtilâfı körükleyen güçlere kabûl ettirmek zorundadır. Eriştiği maddi ve manevî terakki noktası, ona bu iktidarı bahşetmek üzere bulunduğu içindir ki, düşman hesapları gerçekleşmiyecek ve sınâî teşebbüslerin hızını kesmeksizin onların yanı başında askeri yatırımları da yürüterek kendini Dünyâ efkâr-ı umûmiyesine kabûl ettirecektir.

GÖZ Oldur ki hakkı göre.

Salâhaddin Eş

«CUMHURİYET» VE MİLLETİN «TESBİH ÇEKME» HÜRRİYETİ!

Başbakan Demirel bir gazeteciye verdiği mülâkatta TCK nun 163 ncü, yani, **«hiç kimsenin devletin temel esaslarını kısmen de olsa dinî kaidelere uydurmaya çalışamıyacağını»** va'zeden maddesiyle alâkalı olarak çok dikkat çekici sözler söyledi. Bu sözler **Devlet Güvenlik Mahkemelerinin teşkili ve vazife sahalarının tesbit edilmesi** çalışmalarının akamete uğradığı şu günlerde söylenmiştir. Ama bu sözler, Türk âmme efkârını meşgul eden HORA sismik araştırma gemisinin hareketi veya Montreal Olimpiyadlarının düşünceleri geniş çapta spora çevirmesi veya Bülent Ecevit'in Birleşik Amerika'da bir sûikasdı andıran şiddetli bir Rum protestosuna mâruz kalması gibi hadiselerin gürültüleri arasında kaybolup gitti. Halbuki o hadiselerin her birisi gelip geçiciydi ama bu sözlerle ortaya konulan görüşler bu milletin istikbaldeki hayatını yakından alâkadar edi-yordu.

Hatırlıyacaksınız, düşünce hürriyeti üzerinde Bülent Ecevit'in görüşlerine de temas etmiş ve onun **«komünizme karşıyım ama ister komünist, isterse faşist olsun; herkesin düşüncesini serbestçe savunabileceği bir rejim istiyorum»** demesini, konuşmasının diğer kısımlarından da deliller göstererek, **«Asıl karşı olduğu nizâm: İslâm!»** başlığı altında, Sebil'in 28 nci sayısında işlemiştik. Çünkü, Bülent Bey **«her türlü hürriyeti** istiyordu ama, **devletin temel düzenini** değiştirecek fikirlere, hürriyeti asla!. Ve böylece de gerek faşistlik, gerek **komünistlik** devletin temel düzenine yabancı olmuyorlardı. Devletin temel düzeninin **lâiklik** olduğu kesinlikle bir daha ortaya çıkmıştı. Yani, devletimiz her şey olabilirdi ama İslâm devleti, asla!..

Bu noktada, Türkiye'nin büyük partilerinden bir diğerinin lideri olan Süleyman Bey ne diyordu, acaba?

Süleyman bey **«Türkiye'de her şey serbest, komünizm müstesna!..»** demektedir. Bu iddianın fiilî vâkialarla ne kadar bağdaştığı üzerinde iyice durulmalıdır. Üstelik, Süleyman Bey bu sözünün hemen arkasından, mes'eleye daha bir genişlik getiriyor ve **«cumhuriyet dışı bütün cereyanların propagandasının eylem doğuracağını, neticede eyleme varacağını ve eyleme varmasının kaçınılmaz olduğunu düşünerek ve esasen bunlara ihtiyaç bulunduğuna inanmadığımız için bu fikirlere katılmıyoruz»** demektedir. **«Çünkü bu hürriyetlerden hiç birisi NİTELİKLERİ ANAYASADA BELİRTİLEN CUMHURİYETİ ORTADAN KALDIRMAK kasdı ile kullanılamaz.»** Peki, bir rejimin Cumhuriyet sayılabilmesi için gerekli olan husûsiyetler nedir.

Demokratiklik, millîlik, lâiklik, sosyallik.. Anayasa böyle diyor..

Aslında bunların her birisi oldukça muğlak... Herkes dilediği tarafa çekebilmektedir.. Ama hepsinin de hukukî açıklıktan mahrumiyet ve izafîliğine rağmen fiilen açıklık kazanmış olanı; **LÂİKLİK**, yani din-dışılık!.

Yânî, **«hâkimiyet kayıtsız - şartsız milletindir»** ama, millet, bu kayıtlamalara bağlı kalmak şartiyle!. İşte bu noktada Süleyman Bey Ecevit'e cevap verir gibi davranıyor ve fakat umumî bir kaide koyuyor; **«cumhuriyet dışı her cereyana karşı çıkalım»** diyor. Gerçek mânada bir cumhuriyet düşüncesi açısından bu isteğe tamamiyle iştirak ederiz ama Cumhuriyetin vasıflarının millet tarafından tesbit edilemiyeceğini söylediği anda cumhuriyet anlayışlarımızda bir çaprazlık meydana geliyor. Çünkü Süleyman Bey **«halk (millet), rejimi seçmekte mi serbest olacak?»** diye müthiş bir sual ortaya atıyor. **«Halk (millet), rejimi nasıl tâyin edebilir?» Hem 1924 anayasası da, 1961 anayasası da halkın, istese de değiştiremiyeceği bir rejim getirmiyor mu?**

Ondan sonra da Süleyman Bey TCK. 163 hakkında o güzelim beyanatı veriyor. O beyanatı, inşallah gelecek yazımızda irdeleyelim. Çünkü tesbih ve tetik çekmek sözleri her tarafa o kadar yayıldı ki; müslüman sanki sadece tesbih çeker gibi bir imaj meydana geldi. Vâkıa, Neda Armaner isimli İlâhiyat Fakültesi doç'una göre, gerçek Atatürkçüler müslümanın tesbih çekişini dahi tetik çeker gibi değerlendirirlermiş, o da ayrı mesele...

Kıbrıs Harekâtının PERDE ARKASI

Yesevizâde

Dâhili harbden sonra, Yunanistan içinde Komünist Partisi EDA kisvesiyle devâm etmişdir.

Birleşik Demokratik Sol mânâsına gelen EDA hakkında «Le Monde» gazetesinden şu malûmâtı ediniyoruz:

«EDA - Birleşik Demokratik Sol - 1951'de kurulmuş olup dâhili harbden beri memnu olan Komünist Fırkası'nın uzantısıydı. Komünistler, bu topluluğun faaliyetlerini, fiilen 1967'ye kadar idâre ettiler. Nüfûz sâhası, asıl olarak komünist olan muhitlerin ötesine yayıldı. Reylerin yüzde 23,43'ünü elde ettiği 1958 senesinde de görüldüğü gibi, herkez kanadın zayıf olmasından istifâde etti. Belediyelerde genişçe temsil edilmekteydi.

«Demokratik Sol bununla berâber parlâmenter ve gizli olan çift mâhiyetinden zarâr gördü. Komünist Fırkasının Ortodoks militanları ile daha esnek idâreciler arasında ihtilâflar başgösterdi. Bu siyâsî teşekkül, 1967'de Albaylar tarafından feshedildiği zaman, ayrılık gün ışığına çıktı. 1968 de Kostas Kolliyannis'in idâresi sertçe tenkid edilerek, bugün şimâli Kore, Yugoslavya veya Romanya'nınkiler gibi yabancı Komünist fırkaları tarafından tanınan «Dâhilî Fırka» teşkil edildi.

«Partinin ortodoks» kanadı, hâlen, bir sürgün kampında uzun zaman kaldıktan sonra 1972'de hârice sığınan Şarilos Florakis tarafından idâre edilmektedir. Dâhili harb sırasında. Komünist Demokratik Ordu'nun bir birliğin başında. «Kaptan Yiotis» mahlasıyle mühim bir rol oynamış olan Florakis, Parti Umûmî Kâtipliğine aralık 1972'de Kostas Kolliyannis'in yerine tâyin olmuşdu.

«Kopmuş kanad (Mûteziller), zayıf ve parçalanmış hâldedir. Demokratik Solun en çok göze çarpan şahsiyeti, Albaylar tarafından üç seneden fazla hapsedilmiş olan İliyas İliyu'dur.

(.....)

«16 Şubat 1964'teki son umûmî seçimlerde Demokratik Sol, reylerin yüzde 11,80'i ile 22 sandalye elde etmişdi.» (1)

«İliyas Iiyu, 1956 — 1967 arasında Komünist Partisinin kanunî kisvesi olan EDA (Demokratik Sol Birliği) nin başkanı olup (...) Dâhili Komünist Fırkasına mensubdur.» (2)

İşte arzettiğimiz sebeb ve hâdiseler dolayısıyle, Yunanistan'da kavmiyetçi («nationaliste») kaynaşmalar hızlandığı zamân, artık bu safhada kavmiyetçi maskeli Amerika müdâhale edip rolünü oynıyabilir, yânî müsbet kavmiyetçi gelişmeleri tereddi ettirebilirdi. Nitekim, bir müddet sonra, Amerikan Yahûdi câsuslarının fitne kumkuması C.İ.A. işe ele atmış, berbat bir Amerikancı askerî cunta iktidâra gelmişdir. Bunu, Yahûdiperver Yunan Hâriciye Vekili Jorj Mavros, 1 Eylûl 1974 târihli «Time» da neşredilen bir mülâkatında şöyle ifâde ediyor.

«Nisan 1967 Yunan ihtilâli, Amerikan C.İ.A.'sının Yunan muâdili tarafından tertib edilmişdir. ABD, olup bitenden haberdârdı; buna hiç şüphe yok. Amerikalılar, hükûmet darbesine karışmış olmakla bir hatâ yaptıklarını itiraf etseler daha iyi olur.» (3)

Bundan sonra, başa geçen cunta, âdetâ memlekette Kavmiyetçiliği kötü göstermek için ne lâzımsa yapmışdır. Diğer taraftan, beynelmilel çapta sürdürülen kesif bir propaganda, her hâdiseyi, her açığı istismarla, «faşist cunta» sloganı gerisinde, Faşizmi ve Kavmiyetçilik («Le nationalisme»)i alabildiğine kötülemiş, müdhiş bir «anti-militariste» hareket teşekkül ettirmiş ve neticede Yunan halkının tam mânâsıyle «radicalisation» — unu temin etmişdir. (Bunun yanı sıra, dünyâ efkâr-ı umûmiyesi de bir kere daha «anti - fasciste», «anti - nationaliste,» «anti - militariste» istikamette teşekkül ettirilmişdir.) Bu arada Yunanistan'da cunta idâresinin kurulmasıyle, Yahûdilik için elzem husûs olan, Kıbrıs haklarının Kıbrıslılık şuurunun teşekkülü için Makaryos'un eline koz veriliyordu.

Yâni Yahûdilik, itiyâdı üzere, bir kere daha, şâyân-ı hayret makyavelist entrikalarla hedefine doğru mesâfe kat'etmişdir.

Nitekim, Yunan cuntasında başrolü Tuğgenerâl Dimitriyos İYOANNİDİS oynamaktaydı. Askerî rejimin kuvvetli adamı olup Askerî Polis'in şefiydi. İhdas ettiği temerküz kampları, gösterdiği barbarlık sonunda «işkenceci» lâkabını almışdı. Yunan Kavmiyetçisi ve «Anti - communiste»i edâsıyle oynadığı gâyet menfî röl ile, memlekette Kavmiyetçiliğin ve Komünist aleyhtârlığının gelişmesini temin etmek şöyle dursun, tam aksini tahakkuk ettirmişdir.

Hâlbuki bu İyoannidis, Yahûdilerle akraba olup onlarla yakın münâsebet içindeydi ve sözlerinden dışarı çıkmazdı. Yahûdi tuzağının kurbanı aldatılmış bir «zavallı» mıdır, yoksa tam manâsıyle rölünün şuuruna sâhib bir «Yahûdi uşağı» mıdır? Bu suâle cevâb vermek zor...

Her ne hâl ise, bu asker ve «faşist» müsveddesi hakkında, Almanyanın büyük tirajlı meşhûr mecmûâsı «Der Spiegel» in verdiği malûmât, hâdiseleri anlamamıza yardımcı olacak mâhiyettedir. «Der Spiegel» şöyle yazıyor:

«Atina'dayız. Vasilis Sofiyas Sokağında. Burası Atina'nın en ünlü sokağıdır. Çünkü Amerikan Büyükelçilik binâsı bu sokaktadır. Ama sokağın başka bir özelliği daha vardır. Cunta döneminden kalma. Hemen Amerikan Büyükelçilik binâsının karşısında, devrin faşist cuntanın güçlü adamı Generâl İyoannidis'in enîştesine âid bir klinik bulunmaktadır. Kliniğin ismi «Mâvi Haç», ulusal enîştenin ismi Jak ALAZARAKİS'dir.

«Enişte Alazarakis'in çok önemli bir özelliği vardır. Kendisi Yahûdi asıllı bir Rumdur. İyoannidis üzerinde de etkili olduğu bilinmektedir. Onun içindir ki, Yunanistan'a, ya da başka önemli işlere âid karârlar hep «Mâvi Haç'ta alınır.» (4)

İşte bu zâttır ki, Yunan kavmiyetçiliğini günbegün tereddi ettirerek, nihâyet, Yunanistan'da Cuntanın düşmesi plânlarında müessir bir rol ifa edecektir.

Ayrıca, Yunanistan'da, hârici Yahûdî Sermâyesi de pek büyük kudret sâhibidir.

«Fransa, Yunanistan'da, ortaya konan meblâğların ehemmiyeti bakımından, en büyük ikinci yabancı yatırımcıdır. Montaj fabrikası «Peugeot — Renault) ile «Dassault — Loockheed — Olympic Airways» üçlüsünün sivil ve askeri bir hava tâmirat fabrikası inşa projesi, bu nüfuzu göstermektedir.»

«Yunanistan, Fransa'nın 13. derecede en mühim müsterisidir. Fransız ihrâcâtı, 1973'te 317 milyon olmuşdur. (...) Fransa, Yunanistan'dan alüminyum da ithâl etmektedir. Péchiney — Ugine — Kuhlmann burada büyük bir şubeye sâhibdir.» (6)

«Hollanda'nın Yunanistan'daki yatırımları — bilhassa Philips, Unilever ve Shell — çok mühim ölçüdedir.» (7)

İmdi, yukarıda mezkûr bu üç pasajdaki firmaların tamâmı Yahûdi sermâyesine dâhildirler.

Renault'nun başında, 2. Cihân Harbinden beri Pierre DREYFUS isimli bir Yahûdi vardır.

Dassault, bir Yahûdi uçak firmasıdır.

Philips, 1891'de Yahûdi Gérard PHİLİPS tarafından Amsterdam'da kuruldu.

Unilever, bir İngiliz — Hollanda şirketi olup Hollanda kanadı Yahûdi Simon Van den BERGH'in eseridir.

Shell ise, İngiliz Yahûdisi Marcus SAMUEL tarafından tesis edilmişdir.

Bütün bunların dışında, ahtapot kollu devlerüstü Yahûdi — Amerikan («Judéoaméricain») şirketlerinden bahsetmiye lüzûm var mı?

Ayrıca, şu ânda Yunanistan'da mühim ve kudretli bir Yahûdi cemaat bulunmaktadır. Bütün Yunanistan Yahûdilerini temsil eden Yunanistan Yahûdi Cemaatleri Merkezi Konseyi'nin adresi şöyledir: 8, Melidonis, Atina. Hahambaşı ise, Yaacov Arrar'dır.

Toparlarsak, Yunanistan'da Yahûdi sevkulceyşi, kavmiyetçi temayülleri bastırmak, Sosyalizme intikâl vetiresini hızlandırmak ve Y. Av. B. D.'iyle bu ünleşmeyi sağlamaktır. Göreceğiz ki, bu da, Kıbrıs katalizörüyle sağlanacaktır.

---

(1) «Le Monde»: «Les formations pohtigues», 26.7.1974, p. 2.

(2) Eric Roueau: «Pour consolider sa pasition, M. Caramanlis souhaiterait une réinsertion politigue de l'extreme - gauche», «Le Monde», 31/7/1974 p.2.

(3) «Le Monde»: «M. Georges Mavros: Les Etats - Unis étaiont impligués dans le coup d'Etat d'ayril 1967», 3/9/1974, p.2.

(4) «Le Monde, 27/8/1974, p.2.

(5) «Cumhuriyet», 28/8/1974, s. 8 den naklen.

(6) «Le Monde», 26/7/1974, p.2.

Okuyucu Kürsüsü

Muhterem dava arkadaşım.

Her sayısını olduğu gibi, SEBİL'imizin son sayısınıda acizane gözden geçirmiş bulunuyorum. Son elli yılda kimler yetişmediki: Doyz'cu Abdullah Cevdet'ten tutki beni, Stalin yarattı diyen Nazım Hikmette dahil meccane kafir İsmet İnönü'ye dek. Yine Sebilde okumuştum ki aynı kafirin; inkılâplar gerçekleşti baksanıza Başbakan ve meclis başkanı arapça bilmiyor dediğini.

Kuş değil, hayalin bile uçamıyacağı, uçarsa boğulacağı, yeşil renge ebediyen hasret, yemyeşilken, sapsarı bir ölüm zemini haline getirilen bir memleketten Kerbelâ'da su su diye kıvranan yavrusuna, dilimi em, evladım, belki biraz faydası olur diyen Hak'çılar çıkmıyacağı gibi, tesbihte hata olmaz. Bir İmamı Rabbani beklercesine, beklediğimiz ve kavuştuğumuz SEBİL'in de ayakkabı boyası fiatını çoksunanlar elbette çıkacaktır. Çünkü orası Kerbela Tabiinler cemaatı. Çünkü burası son elli yılın Türkiye'si. İnkarcılar güruhu.

Kulakları elli yıldır irtica ve mürteci hortlamalarıyla dolan, zihinleri hala otuzbir mart, maneviyatçı bir padişaha mâl etmekle meşgûl maneviyatsız bir nesli, paranın (af buyur) kıç silme kağıdı olarak kullanıldığı şu devirde SEBİL'in beş lirasını çok görüyorsa ricam olsun esefle karşılanmasın. Hem bir beş lira mühimmiki? İnananlar için mühim olmamalı, yeterki gönül verilsin değil bir sayısını beş liraya, yine aynı sayısını bin lirada olsa verir okur. Okur dedim de bir okumayan yahudinin, yayın organıyla davasına hizmet ettiği aklıma geldiki; beş lirayı çok görenlerde öyleleri olsa gerek.

Biz o gibilere yine Sebil'imizin aynı sayısının on ikinci sayfasıyla cevap verelim. Ya Resulullah, Müşriklere beddua et! Ben insanlara rahmet olarak gönderildim, azap olarak değil! Beş lirayı çok görenlere bir HAK'çı olan bizler diyoruzki SEBİL hiçbir zaman rahmet olarak gelmemiştir ama Elli yıldır laik'likle yıkanmış maneviyatsız ve fikriyatsız beden ve kafalara Rahmet olarak gönderilenin yol takipçisi olarak baskıya verilmiştir.

Şahsen tanışmıyoruz ama belki inşallah o da kısmet olur. Sahip çıktığınız davanın büyüklüğünce kucaklar şahsınız ve Sebil yazarlarına saygılarımı sunar yaratıcımız, mevlâmız, Allah'ımız Kadirülcelâl'e emanet olunuz derim.

Hürmetlerimle,

Adres: Belediye Muhasebe memuru KAYSERİ

TÜRKÇESİ

Ahmed SELÂMÎ

BEDİ ÜZZEMÂN'IN ÂSÂRI HÂLÂ PÜRTE'SİR BERDEVÂM...

«Yerli Pravda» da denilen ve keçisi çalınan müftüyü «**Keçi çalan müftü!**» diye manşet haberiyle vermekden sıkılmayan «Ciddiyet!» nâm gazete, 29 Mayıs 1976 târihli nüshasında nasıl bir din (İslâmiyet) düşmanı olduğunu şu başlıkla tekrar vesikalıyordu.

«**Sorgundaki Nurculuk dâvâsı kararını onaylayan (tasdik eden) Yargıtay (temyiz), Said-i Nursinin toplıma (cemiyete) zararlarını belirtti.**»

Cümhûriyet târihi boyunca lâikliğin dinsizlik hesâbına isti'mâlinde büyük emekleri geçen ve hâlâ da bunun için durup dinlenmeden yazılar haberler düzen; ma'lûm profesörlere makale adı altında basit ve mesnetsiz satırlar ısmarlayan bu gazetede, bahis mevzûu edilen hâdise şöyledir: Yozgat'ın Sorgun kazâsında Ömer Akdemir adındaki bir müslüman, merhûm Bediüzzaman'ın eserlerini okuduğu esbâb-ı mucibesiyle Ankara Devlet Güvenlik mahkemesi tarafından 11 ay hapis cezasına çarptırılır. Maznun avukatı bu mahkûmiyet kararını temyiz ederse de, Yargıtay 9. dâiresi, başkan Orhan Aydın,a'zâlar Rebii Aktürk, Aydın Saraçoğlu, Cemil Sonbay ve Semih Korkmaz'ın ittifakla aldıkları karar sonunda, bu mahkûmiyet tasdik edilir. Temyiz mahkemesinin adı zikredilen zevât ma'rifetiyle aldığı tasdik kararı, aşırı solcu, marksist ve lâikliği dinsizlik nâmına 50 senedir işleten gazeteyi pek memnûn etmiş olacak ki, bu havâdise dört elle sarılıp birinci sahifesinde yer verir... İslâmi her faaliyetin karşısına «**lâikliğe aykırılık!**» bahânesiyle çıkmayı kâide hâline getirmiş olan münkirlerin organı bu gazetenin ifâdesine göre: «**Yargıtay kararında Said-i Nursi'nin Türk toplumuna verdiği zararlar anlatılarak şöyle denilmiştir:**» deniliyor; ve karardan bazı satırlar takdim ediliyor. Bu takdim edilen satırlarda öyle dinî ve târihî mes'elelere de temas ediliyor ki, merhûm Bediüzzaman aleyhinde ve «**topluma verilen zararlar**» olarak yer alan hususların din ve târih mütehassısları tarafından def'alarca reddedilen mes'eleler olduğu görülmektedir. Ayrıca bu kısımda şöyle satırlar da yer alıyor ki, bunların da, Bediüzzamanın «topluma verdiği zararlardan» olduğu kayıtlı: «**Cümhûriyet devrinde de hilâfeti geri getirmek, toplum hayatında uygulanan kânunlarda şer'i hükümleri hâkim kılmak ve Atatürk inkılâplarının İslâm dini ile uyuşmayacağı** te'lif edilemiyeceği) **fikrini kabul etdirmek için uğraşmışdır.**»

● İslâmiyete horlamayı meslek hâline getiren laikliği dinsizlik hesâbına kullanan, aşırı solcu ve marksist gazeteyi son derece memnûn eden yargıtay kararı, herşeyi belli gazetede şu satırlarla ele alınmağa devâm ediyor. «**Yargıtay 9. dairesi, sanığın evinde bulunan kitapları da inceleyerek, kararında bunlardan cümlelere yer vermişdir. Bu cümlelerden bazıları şöyledir.**»

Bundan sonra malum gazetede Bediüzzamana âid birçok ifâde yer alıyor. Bediüzzaman ve eserleri hakkında hiçbir fikri olmıyan müslüman kardaşlarımızın, bu babda kat'i bir kanaate varmalarına yetip de artacak bu satırları zerre kadar insâfı ve imânı olanlara da okutmak için bahis mevzuu gazeteden aktaracağız... İşte, bahis mevzuu ve Bediüzzamana âid satırlar:

● **1 — «... Hukûk-ı umûmiye içinde dinî hâkimiyyet esas olmalı, hâkimiyyet-i milliye ona hâdim ve kuvvet kal'ası olmalı. Hâkimiyyet-i dîniyye ve İslâmiyyet milleti Türk ve Arab içinde tamamıyle meczolmuş ve kaabil-i tefrik olamaz bir hâle gelmişdir.»**

2 — «... Milletin hâcât-ı dîniyyesini meclis tatmîn etmezse, bilmecbûriyye ma'nâ-yı hilâfeti tamâmen kabûl ettiğiniz isme, resme ve lâfza verecek; ve o ma'nâyı idâme etmek için, kuvveti dahî vereceksiniz. Halbuki meclis elinde bulunmayan ve mecils tarikıyla olmayan öyle bir kuvvet, inşikâk-ı asâya (Karışıklığa, ikiliğe) sebebiyyet verecekdir. İnşikâk-ı asâ ise (.....) âyetine zıtdır.»

3 — «... İslâmiyyet'de imandan sonra en yüksek hakikat namazdır. Namaz kılınayan hâindir. Hâinin hükmü merdutdur...»

4 — «... Milletimiz olan İslâmiyyet haydir. İlelebed bâkidir.»

5 — «... Bu devletin dini, din-i İslâmdır.» «... Gayrimüslim reis olamaz, fakat hizmetkâr olur...»

6 — «... Hem de dörde kader teaddüd-ü zevcât tabiatı, akla, hikmete muvâfık olmakla beraber..»

7 — «... Funûn-ı cedideyi, ulûm-u medâris ile mecz ve derc, lisân-ı arabı vâcib, kürdi câiz, türki lâzım kılmak...»

8 — «... Din derslerini kaldırıp, Ezân-ı Muhammediyi kaldırmak gibi dehşetli hücumlara karşı azamî sebât ve metanet ve herşeyden istiğnâ etmek lüzûmu karşısında, sünnet-i seniyye olan evlenmek âdetini terketdim...»

9 — «... HERŞEYİ MİZÂN-I ŞERİATLA MUVAZENE EDİYORUM. Ben milletimizi yalnız İslâmiyet biliyorum. Onun için de herşeyi İslâmiyet noktayı nazarından muhâkeme ediyorum...»

10 — «... Padişah peygamberimizin emrine itaat etse ve yoluna gitse halifedir. Biz de ona itaat edeceğiz. Yoksa Peygambere tâbi' olmayıp zulm edenler, padişah da olsalar haydutdurlar...»

11 — «... EN MUKADDES MAKSADIM, ŞERİATIN AHKÂMININ TAMAMEN İCRÂ VE TATBİKİDİR...»

12 — «... Onüç asır evvel ŞERİAT-I GARRÂ teessüs etdiğinden ahkâmda (hükûmlerde ve kânunlarda) Avrupa'ya dilencilik etmek, dîn-i İslâma büyük bir cinâyetdir...»

13 — «... Kur'an-ı mukaddesin düsturları ünvânı ile gösterseniz ve hükümlerinize me'haz edinseniz ve düsturlarını tatbîk etseniz, acaba bu kadar fevâid (fâideler) ile beraber ne gibi bir şey kaybedeceksiniz? Vesselâm... Yaşasın! Kur'ânın kânûn-u esâsileri...»

14 — «... Yüz bu kadar sene geri kaldığımız mesâfe-i terakkiden, inşaallah, mu'cize-i peygamberî (a.s.m.) ile şimendifer-i kânûn-ı şer'iyye-i esâsiye amelen; ve burak-ı meşveret-i şeriyyeye fikren bineceğiz...»

15 — «... Şöyle ki, bu (.....) doğurduğu hürriyeti, eğer meşveret-i şer'iyyenin terbiyesine verse, bu milletin eski satvet ve kuvvetini ihyâ edecekdir...»

● Aşırı solcu, marksist, Atatürk istismarcısı ve lâikliği din aleyhine ve dinsizlik nâm-ı hesâbına kullanıcı gazetenin, sevincinden neredeyse zil takıp oynayacağı yargıtaya âid mahkûmiyeti tasdik kararında Bediüzzamanın eserlerinden nakledilen «zararlı» parçalar işte bunlar!... Bu 15 maddenin tamamında da îman ve i'tikada müteallik kâideler olduğu mutlakdır. Ve hangi şuurlu bir Müslüman ve hangi insâf ve vicdân sâhibi bir insan şu 15 maddenin de îman ve İslâmla pek yakın alâkası olmadığını iddia edebilir? Bir bakıma bu 15 madde Bediüzzaman ve eseri hakkında hiçbir bilgi ve kanaati olmıyan müslümanlara herşeyi idrâk etdirmeye kâfi bile gelebilecek pek köklü ve zengin deliller ve ma'nalarla yüklüdür. Bediüzzaman ve eseri hakkında menfi düşünen müslümanlar için de şu 15 madde bile şehâdet eder ki, Bediüzzaman ve eseri işte budur. Ayrıca O'na ve eserine İslâm düşmanı gazeteler ve mihrakların dolu dizgin hücum ve husûmetleri de bunun bir delilidir. Temennî edelim ki, Be iüzzaman ve eseri hakkında böyle nice 15 maddeler tanzim ve tertîb edilsin de, bizlere, O'nu ve eserini anlamakda büyük fâideleri dokunsun!...

ortadoğu'dan

SAİD ŞAMİL

Yahudi Davası ve Filistin

— 27 —

Raporun Suriye ve Lübnan'a taalluk eden ilk faslında bilhassa Lübnan'daki hristiyanlar mevzuu üzerinde uzun uzun durulmakta ve bu hususta konferansa yapılan tavsiyeler maddeler hâlinde formüllenmektedir. Ayrıca Suriye ve Lübnan'da kurulacak idârenin başına Kral Faysal'ın getirilmesi tavsiye edilmektedir.

Yine raporun bu faslında Türkler gideli, hâlâ kendilerine çeki düzen verimiyen Suriyeliler'in Türkler'e karşı yapmakta oldukları nankörlüğün zarif bir şekilde felsefesi yapılmaktadır. Oldu olacak bunu da aynen nakledeyim. Şöyleki:

«Topluluklara âid yapılan son tedrisâtın bize intikâl ettirilen ibretâmiz icâbâta göre müstakar canlı idârelerde, idraki mümkün olanın idrâki için vasi olan devletin Suriye gibi bir ülkeye idâri istiklâl şekli verirken, orada mevcud bütün tevâifi aynı hukuktan fâidelendirmek sûretiyle şuurlarının okşanması tesânüdün takviyesi bakımından zarûridir. Suriye'yi teşkil eden topluluklarının bize intikâl ettirdiklerine göre, eski idârede tevâif arasında devam edegelen ihtilâflar, Türkler'in takip ettikleri kötü siyâsetten neş'et ettiğini tevsik eder mâhiyettedir.

Raporun Filistin'e taallûk eden kısmında Cemiyet-i Akvam tarafından verilecek himâye için takriben aynı prensipler tavsiye edilmektedir. Ancak Filistin'in durumu ve yahudi menâfii hakkında bütün ihtiyata rağmen raporda yapılan tahlil, yukarıda işâret ettiğimiz gibi, o günkü Amerikan mantalitesi ile bugünkü Amerikan siyâseti arasında büyük bir tefâvütün hâkim olduğunu tebârüz ettirmektedir. Nitekim:

Hey'et siyonist programın geniş bir şekilde revizyondan geçirilmesini tavsiye eder. Bilhassa Filistin'i bir yahudi ülkesi hâline getirmeye mâtuf olan yahudi muhâcereti üzerinde nazar-ı dikkati celbeder.

1. Hey'et Siyonizm mevzuunu taraftar bir istihsanla tedkik etmiş olmasına rağmen Filistin'de duygularla meşhûn yüzleştiği hakikatler karşısında ve İtilâf Devletleri'nin ilân ettikleri umûmi prensiplerin kuvvetli serâhati muvâcehesinde —ki bunu daha önce Suriyeliler de izhar ettiler.— Aşağıdaki tavsiyelerin yapılmasını zarûri görür.

2. Hey'et, Siyonist teşkilâtından tatbiki istenilen bir çok inşâi projeler telâkki etmiş, toplantılarda siyon müstâmereleri ve istekleri hakkında verilen izahatı dinlemiş, ayrıca tahakkuk ettirilen işleri görme fırsatını bulduğu gibi yahudi metâlibini müdafaa ve teyid eden birçok zevadla görüşmeyi ihmâl etmemişti. Bu bakımdan sarfedilen gayretleri ve tabiatın ihdas ettiği müşkilâtı yenebilmek için yeni teknik vâsıtalarla iktiham olunan müşkilâtı ibret ve takdirle kaydeder.

3. Hey'et, itikattadır ki; her tarafta iktibas edilen ve bütün iddialara hüccet kılınan üstelik itilâf devletlerine teyidine mazhar olan Lord Balfor'un Filistin'de yahudilere millî yurt kurmayı taahhûd eden tasrihiyle amel edilirse, ki burada Filistin'de bulunan ve yahudi olmıyan diğer varlıkların dinî ve medenî haklarına tecâvüz edilmiyeceği hususu sarih bir şekilde tebârüz ettirilmiştir. Böyle sarih bir temele dayanılarak hareket edildiği takdirde, siyonizm hesabına ortaya konan proğramlar üzerinde geniş bir tadilin yapılması zarûreti kendini gösterir. Zira yahudilere millî yurt yapmak demek Filistin'i yahudileştirmek demek değildir. Çünkü Filistin'e sahip yahudi olmıyan varlıkların dinî ve medenî hukukları çiğnenmeden yahudilerin hesabına orada bir devlet kurulamaz.

Devamı var

Sebil

DİL Ve EDEBİYAT

Türk Dilinin Çilesi

Samiha AYVERDİ

İstatistiklerin acı ve hazin şehâdetine göre, her sene talebe kalitesinin düşmesi, değil maarif çevrelerinin basit halk tabakalarının bile gözünden kaçmayan bir gerçektir. Peki bunun sonu neye varacaktır? Bugün ilk mektepten üniversiteye kadar olan tahsil kademeleri, dil bakımından tam bir anarşi ve iflâs manzarası arzediyor.

Muhteşem mâzimiz ve tarihimiz ile, geleceğin arasına aşılmaz bir uçurum koymuş bulunuyoruz. Okumuş yazmış gençliğin, kendi dillerini konuşamaz oldukları, kelime ve mefhum kıtlığı içinde, seviyesi düşmüş, şaşkın ve buhranlı bir lisanın enkazı altında ne zavallı hale geldikleri, yabancı ülkelerin alâkalı ilim çevrelerince dahi esefle karşılanır olmuştur.

İki gün evvel şehrimizden ayrılan Londra Üniversitesi Türkoloji rektörlerinden Miss. Bainbridge bir Türk kadar Türkçenin yıkılışı hâdisesini esefle mütalâa ediyor ve fakülteye ders vermek üzere getirmek istedikleri Türk gençlerinin dillerini bilmediklerini üzüntü ile söylüyordu.

Ne hazin ki, kifâyetli eleman yetiştirememek yüzünden bugün Erzurum Üniversitesinin Türkoloji bölümünün başına Mr. Mandy isminde bir İngilizi getirmiş bulunuyoruz. Hele, Napoli Türkoloji Enstitüsünü idara eden kimsenin, rivâyete göre bir Yunanlı kadın olduğu ne kadar düşündürücüdür.

Avrupa devletlerinin, bir kısmı ilmî, bir kısmı siyasî maksatlar ile Türk dili ve edebiyatı üstünde hızlı adımlar ile ilerlerken, Amerika da bu mevzuda kısa bir emeklemeden sonra ayağa kalkmış bulunuyor. Yalnız malın sahibi olan biz, yerimizde sayıyor hattâ geri geri gitmekte bulunuyoruz.

Fevri ve gayriilmî bir hareketin meydana getirdiği dil katliâmının, Türk Milletinin tarih, medeniyet ve irfan ölçüsünde hezimeti demek olduğunu, akademik esaslara göre izah burada mümkün değildir. Onun için, keyfiyeti pratik ve sathî yönünden alarak söyliyelim ki, Öz Türkçecilik parolası altında eğitim ve öğretim sistemimize hâkim olan bu sûikast, Moskova'nın elli milyonluk Orta Asya Türklüğüne tatbik etmiş ve etmekte olduğu sistemin eşidir. Aynı menşeden direktif almak süretiyle bu kıtâl hareketini hazırlamış olanların hesap günü gelip çatmıştır. Bu yolda harekete geçmek bir vatan ve îman borcu ehemmiyeti kazanmış bulunuyor.

Öyle ki, artık Türkçeyi bu felâketten kurtarmak için ciddî ve ilmî bir müdahalede bulunulmazsa iş işten geçecek ve gangrene doğru giden yara, lisan müessesesinin kökünden kesilip atılmasiyle neticelenecektir.

Dünyanın hiçbir yerinde aktüalite mektebe giremez. Günün uydurma kelimelerinin tatbik yeri haline getirilmiş mekteplerde, bundan böyle millî ve klâsik bir lisanın yaşamasını temin etmek, en azdan otuzbeş sene evvelki dili esas alıp kullanmak lâzımdır. Bu, ilmi ve tabiî bir hareket olduktan başka, bu hareket, memlekete edilecek hizmetlerin en büyüğü, en şereflisi, en kahramancası olacaktır. Zira Türkçeyi kurtarmak demek, dolayısiyle Türk Milletini kurtarmak olduğundan, bu zaferi elde edenler, o milletin tarihinde, gerçekten en şerefli isimler arasında yer alacaklardır.

Bunu da şüphesiz politikaya girmemiş, yerli ve yabancı ciddi ve tarafsız ilim adamlarının kuracağı bir «Dil Akademisi» nden bekliyebiliriz. Tâ ki, Türk dili, ileri geri bütün aşırılıklardan kurtarılarak tabiî mecrâsına sokulmalı ve tatbikata derhal mektep kitaplarından başlanmalıdır.

Şimdiye kadar, dil inkılâbı denilen harekette, sadece bir siyaset organı olan «Dil Kurumu» nun bayrağı dalgalanmış, buyruğu yürümüş, ilim ve ihtisas adamlarının esâmisi dahi okunmamıştır. Bunların herbiri kendi köşelerinde kalarak, yazmış, çizmiş, çırpınmış, söylemiş fakat hiçbirinin sesi o jandarma kuvvetin nöbet tuttuğu kal'aya erişememiştir.

Artık dava, ferdi gayretlerin tashih ve tedâvi edebileceği bir hatâ olmaktan çıkmış, bir maârif ve devlet işi halini almıştır. Şu halde eski devirlerin açıp sürüncemede bıraktığı bu yarayı, yeni devirlerin kararlı ve kat'i bir hamle ile ele alıp neticelendirmesi, tekrar edelim ki; bir vatan ve îman borcunun tâ kendisidir.

Bir milletin tarihinde ölüm - kalım mukadderatını çizen muharebeler vardır. Bu cenkler, mağlûbiyetle sona ermiş olsa bile, kütle; millî ve mânevî değerlerini aldırmamış, hususiyle dili ve imanı sağlam kalmışsa, yeniden toparlanıp yenildiği düşmanını günün birinde yenebilir. Fakat tarihî, içtimaî ve kültürel müesseseleri tahrib edilmiş bir millet, en az düşmanı kadar kendine düşmanlık etmiş demektir. Zira diline ve topyekûn harsına hâkim olmayan bir milletin, mukadderatına da hâkim olamıyacağı tabiî bir emirdir.

Hazin olan şu ki; kütleler, hudutlarda cereyan eden bir savaşın zafer veya hezîmet haberlerini atmak hususunda heyecan ve asabiyetle bekleşir dururlar da, topsuz tüfenksiz bir içten yıkılışın farkında bile olmazlar.

Nitekim, öz Türkçecilik adı altındaki meydan muhârebesi de bir hezimet olarak aleyhimizde neticelendiği halde, gerek büyük kalabalık içinde gerek münevver zümre arasında; bu işe kan ağlayan, hattâ yüreği yanan kaç kişi çıkar?

İngiltere, Hindistan'ı kaybetmekle büyük bir zarara uğradı, fakat yıkılmadı. Lâkin Shakespeare'i kaybetseydi dünya haritasından silinebilirdi. Biz ise, hem Bağdad'ı elden alırdık, hem de Fuzuli'yi kaybettik. Bunun sonu neye varacak? Bizden sormak, alâkalılardan işitmek ve iş eylemek.

(İşbu yazı muhterem. Samiha Ayverdi Hanımefendi'nin ikinci Türk Dili Kongresinde yaptığı değerli konuşmasının son kısmıdır.)

Hikmetten Damlalar...

AŞK

Mahmud YAZIR

Âşıkın için için ağlaması, sırrını ağyârdan korumak içindir.

Yâr için yanan aşk ateşini ağyâr üflemeyle söndüremez, bilâkis tutuşturur.

Aşkın mecâzi ve hakikisi olduğu gibi her birinin de adamı vardır.

Aşkın mecâzisini dünyâperestler de tadarlar. Fakat, ağızlarına yüzlerine bulaştırırlar. Hak ehli olanlar ise, hakiki aşk içinde doğarlar, öylece yaşar ve ölürler ve ebediyyete bu aşk içinde ererler.

Aşkın yalanı ve şakası yoktur. Fakat, âşıkların yalancıları, hâinleri, sâdıkları, hatta sıdkından habersiz olanları vardır, düdüğü asıl çalan bunlardır.

Sâdık âşık, gizli gizli ağlamaktan zevk alır, ağlıyamadığı zaman kendini ölmüş sanır.

Kendini düşünen ve nefsini seven âşık olamaz.

Gerçek âşık sıdkı kadar aşkına medfun ,aşkı kadar sıdkına zebundur.

Ağyar içinde kalan âşık her şeyi garipser.

Genç aşkı ilkbahara, ihtiyar aşkı sonbaharı benzer. Birinde yeşillenme, ikincide gazel dökümü çok olur.

ÜMİT TİCARET
Veyis ve Mustafa Üçer
Demir, Sac
Profil, Boru
Elektrot, Karpit
İSTANBUL CAD. No. 41/A
Tel. 233858 BAYRAMPAŞA
İSTANBUL

HİSAR menşucat
Döşemelik ve Perdelik kadife
sanayii ve ticareti a.ş.
İ.M.Ç 5 Blok Nu: 5302
Unkapanı
İSTANBUL
Tel 22 5174

SEBİL

Zamanlar boşa gidiyor.
Yüce Allah «ikra'» diyor,
Bak işte, Hak ses gürlüyor,
Dinde, tarihde ve dilde,
SEBİL bir başka sebilde..

Kılıçlaşmış kalemleri,
Susturarak zâlimleri
Çözüyor kör düğümleri
Dinde tarihde ve dilde
SEBİL bir başka sebilde...

«Halklar» değil, İslâm -Türk var
Kıyamete kadar bunlar
Birbirinden ayrılmazlar...
Dinde tarihde ve dilde,
SEBİL bir başka Sebil'de...

Kayıkçı der SEBİL önder,
Yüz kızarmaz, sayfa dönder...
Kız, kızan, bacıya gönder...
Dinde tarihte ve dilde,
SEBİL bir başka Sebil'de...

Ali KAYIKÇI

İslâm'a ve Kur'an'a dil uzatanları susturacak muazzam eser

İsmail Fennî Ertuğrul'un

HAKİKAT NURLARI

Sebil Yayınevi

496 Sahife
30 Lira

İSLAM YAZISINA DÂİR

RİSÂLE-İ NUR VE İSLÂM HARFLERİ

— 2 —

Der: (Fes'el Limevlâk'el azîmüşşâni - Yâ müdriken lizâlik'ez zamâni - Bieunе yakike şerre tilkel fitneti - Ve şerre külli kürbetin ve mihnetin) yani, o zamana yetişen ve âlimlerden olan insan! Cenab-ı Hak'dan o fitnenin şerrinden muhafaza için sana ders verdiğim ism-i a'zam ile duâ et!. (Fe innemâ nahnü alettahkiki ğâvsin likülli kürbetin ve dikın) yani, biz Âl-i Beyt'den her kürbet ve şiddet zamanında bir gavs çıkıp imdâd ediyoruz. Esedullah'ül Ğâlip Hazreti Ali İbn-i Ebi Tâlib Kerremallahü Vechehü ihbârât-ı gaybiyyeye âid şu kasidesinin bir kısmında Risâle-i Nur şâkirdlerine bilhassa baktığına müteaddit emâreler var. O da Ğavs-ı Geylâni gibi Risâle-i Nur'un makbûliyyetini imza ediyor ve alkışlıyor.»

(Sikke-i Tasdik-ı Gaybiyye, İslâm hurûfâtı ile el yazması Sahife : 130, 131).

Lâtin harflerinin cebren kabul ettirilme yıllarını cifir ve ebced hesabı ile ortaya çıkaran Risâle-i Nur'un aşağıya alacağımız cümleleri de gerçekten câlib-i dikkattir ve İslâm âlemi'nde harf değişikliğinin yapıldığı 1928 yıllarını işâretlemektedir:

«Hazreti Ali (R.A.) ın şu kerâmeti pek zâhirdir. Çünkü hurûf-u ecnebiyyenin İslâm içinde cebren kabul ettirildiği zaman (suttırat tastiran) cümlesiyle tam tamına aynı tarihi gösteriyor. Cifirle ve hesab-ı ebcedle fıkranın mânasını takviye ediyor. Şöyle ki: İld «sin» yüzyirmi, iki «tı» onsekiz, iki «t» sekiz yüz, iki «r» dört yüz, bir «y» on, bir «elif» bir. Bin üçyüz kırkdokuzdur. Şimdi arabî bin üçyüz elli üçdür. Bu hurûfun cebren kabulü ve Ramazan gecelerinde çoluk ve çocuk ve kadınlara okutturulması dört sene evveldir.»

(Sikke-i Tasdik-ı Gaybiyye, İslâm hurûfâtile el yazması, sahife: 130, 131)

Risâle-i Nur, İmam-ı Ali (R.A.) ın «Celcelûtiyye» adlı eserinden naklen, Kur'ân hattını muhafaza edenlerle lâtin harflerine fetvâ verenlere şöyle temas ediyor:

«Hazreti Ali (R.A.) hurûf-u ecnebiyi islâmlar içinde cebren kabûl ettirmek hâdisesi ile ulemâ-i sû'ün bid'alara yardımlarından teessüfle bahsedip o iki hâdise ortasında irşadkârâne bazılarından bahsediyor ki, o sekîne olan ism-i a'zamla ecnebî hurûfuna karşı mukabele ediyor. Ve hem ulema-i sû'e muhâlefet ediyor. İşte bu zamanda o adamlar Risale-i Nur şâkirdleri ve nâşirleri oldukları şüphesizdir. Çünkü onlardır ki, hatt-ı Kur'ânı muhafaza ediyorlar. Ve bid'akâr bir kısım ulemâya karşı da mukavemet ediyorlar...»

Risâle-i Nur külliyâtı içinde «Onsekizinci Lem'a» ismiyle iştihar eden risâle «yedi emâre» den meydana gelmektedir. Birinci, ikinci ve üçüncü emârelerde islâm ve lâtin hurûfu ile Risâle-i Nur müellifinden bahsediliyor. Dördüncü emârede ise husûsen Risale-i Nur şâkirdlerine yer verilmiş bulunmaktadır. Altıncı emâreye, «yazamayız»... Yedinci emâre'ye «gösteremiyoruz»... denildikten sonra bir hülâsa yapılmıştır. Emârelerden bilhassa «beşinci emâre» de mevzumuz daha geniş ve sarih olarak ele alınmakta ve şöyle denmektedir:

«BEŞİNCİ EMÂRE: Ecnebi hurûfatını ehl-i İslâmın en mühim hükûmeti resmi bir sûretde kabul ve neşir ve cebir ettiği halde Risâle-i Nur şâkirdleri bütün kuvvetleriyle hatt-ı Kur'âniyi hârika bir sûretde neşr ve ta'mim ve muhafazasına çalıştıkları bir zamanda Hazreti Ali (R.A.) tarihiyle ondan haber vermekle gaybî kerâmâtı beyan ettiği yerde, ulemâ içinde birisine iltifat gösteriyor. Elbette bu iltifâtın gerçi çok efradı olabilir. Fakat bu karine-i hal gösteriyor ki, Risale-i Nur şakirdleri bir husûsiyyet kesb etmiş, ki Hazreti Ali (R. A.) iltifatiyle Risale-i Nuru alkışlıyor.

ALTINCI EMÂRE: ..... **kuvvetlidir, fakat yazamayız.**

YEDİNCİ EMÂRE ..... **zahirdir, fakat gösteremiyoruz.**

Elhasıl, Hz. Ali kerremallâhü vechehû ecnebî hurûfuna karşı şiddetle teessüf ve hiddet ettiği ve bid'aya tarafdarlık eden bir kısım ulemâ-i sû'e karşı şiddetli nefret ve hiddet ettiği yerde irşadkârâne bazılarıyla konuşuyor. Ve Hazret-i Cibrîlin tâbiriyle «sekîne» ismi verilen ve ism-i a'zam sandukçası olan «esmâ-i sitte» ye devam edeni irşad ediyor, taltif ediyor.

İşte o esmâ-i sitte'nin devamından teraşşuh eden ve o esmânın lemeâtı olan Risâle-i Nur ve O Risâle-i Nur kendi şakirdleriyle lâ ekal yüz kalemle yüz parça Risâle-i Nurun eczâlarıyla ve intişar eden yirmi bin nüshasıyla lâ ekal yüz bin adamı hurûf-u Kur'âniyye lehine ve sünnet-i seniyyeye ittibâa ve imanlarının takviyesine ve Hazreti Ali (R.A.) ın hiddet ettiği iki cereyana karşı tamamiyle mukavemet ettiklerinden elbette Hazreti Ali (R.A.) ın «Yâ eyyühel ihvân» ta'bir ettiği ihvanları içinde husûsi bir sûrette onlara bakıyor.

Evet Hz. Ali (R.A.) ın bu zâhir kerâmet-i gaybiyyesi Hazreti Peygamber Aleyhissalâtü Vesselâmın irşadiyle olduğu için...»

(Sikke-i Tasdik-ı Gaybiyye, İslâm hurûfatı ile el yazması, sahife: 135, 136).

Devamı var

TÜRKÇE'YE SÛİKASD

AĞAÇ KASİDESİ

Halil Nihad Boztepe

— 12 —

Tenis kadar sevilen bir de **At Yarışları** *dır.*
Nüfusu Ankaranın her Pazar yarışta hazır!

Hayır, kumarda hazır, ismidir yarış, ne ise.
Bilir çocuk bile Ganyan *nedir,* Plase!

Kumar dedim, siz oyun dersiniz. Yarış, ya koşu
Diyen de var, bana lâzım değil.. Düşüncem şu:

Gidip de kahvede ya evde oynamak pis pis,
Akıllı kârı mı, birden gelip basarsa polis?

Emin oyun yeri hiç şüphe yok Hipodrum dur.
Kaçırma fırsatı ey genç, her Pazar başvur!

Erer nihayete her yıl kış ortasında yarış.
Niçin bu fâsıla? Kar yerde olsun altı karış!

Biraz düşünse Hükûmet ve bulsa bir imkân:
Hipodrom üstüne bir kubbe yapsa billurdan!

Elektrikli şofajlan kışın ısınsa bu yer!
Yücelse göklere dek, olsa muhteşem bir ser!

Cihan ateşte yanarken barışla bitse sezon!
Değer o kubbe için sarfedilse yüz milyon!

LÜGAT KÖŞESİ

Kâfi: Yeter, tam, elverir
Vâki: Elveren, yetişen, yeter, yetecek
Vâki ve kâfi: Bol bol yeter
Meşher: Sergi
Hû: O, (mecâzen Allah)
Risâle: Küçük kitap
Âyin: Mersâsim, tören, Aleviler'in içki sohbetleri.
Tefâvüt: Farklılık, aykırılık
Menâfi: Menfaatler
İbretâmiz: İbret verici
İcâbât: İcaplar, gerektirmeler
Müstakar: Kararlı, oturmuş, yerleşmiş
Tevâif: Tâifeler, gruplar
Neş'et: (Biryerden) çıkma
Tevsik: Vesikalandırma
Cemiyet-i Akvam: Kavimler Cemiyeti, Bugünkü Birleşmiş Milletler'e tekabül eden cemiyet.
Tesânüd: Dayanışma
Tebâruz: Belirtme
İstihsan: Güzel görme, doğru bulma
Meşhûn: Dolu, doldurulmuş
Müstâmere: Koloni
Metâlib: Talepler, istekler
İhdas: Meydana getirme, ortaya çıkarma
İkdiham: (Bir güçlüğü) göğüsleme
Hüccet: Delil, sened
Tasrih: Açıklama, açıkça bildirme
Merğub: Rağbetli, itibarlı

TANRI KİTABINDAN NAMAZ TÜRELERİ

Çeviren:
BESİM ATALAY
Kitabevi Sahibi

— UÇMAK IRMAĞI TÜRESİ —
(Kevser sûresi)
3 Ayta
(Mekkede)

ESİRGİYEN, YARLIĞIYAN ALLAH ADİYLE

1 Uçmak ırmağını
biz verdik sana,
2 Namaz kıl Tanrına;
boğazla kurban.
3 Ardasız kalmıştır sana yağınan.

Açım	Fetih
Ağman	Kusur, suç, eksik
Al	Hile, keyd
Arda	Halef
Ayta	Âyet
Bayaslık	Emniyet
Belgirmek	İlham etmek
Buyrum	Emir

D

Danmak	Küfretmek, Allahı inkâr etmek
Danan	Kâfir, Allahı inkâr eden
Değli	Kadar
Deprem	Zelzele, yer sarsıntısı
Duldamak	Himâye etmek

E

Eğemen	Mâlik, hâkim
Engücün	Elbette
Esenlik	Selâmet
Esirgemek	Merhamet etmek
Esirgiyen	Rahman
Evren	Âlem
Evrenler	Âlemiyn, âlemler

Türkçeyle işte böyle oynadılar. Buyrun size namaz sûrelerinin Türkçesini (!...) veren bir eserden küçük bir örnek... Sonuna eklenen lûgatçeden de bir sahife

Sebil

herşey hak için

SÛİKASD Mİ TEHDİD Mİ?..

CHP lideri Bülent Ecevit'in Birleşik Amerika seyahatinde Yunan kolonisinin şiddetli protestolarına ve bu arada bir Rum'un tabanca çekmesine mâruz kalması Türkiye'de gazetelerin ölü mevsim dedikleri yaz aylarında, arayıp da bulamıyacakları cinsten bir hareketli haber olarak değerlendirildi. Bu arada mes'eleye, tirajları bakımından Türk matbuatının yüzde 75 ini tutan gazetelerin bir seçim malzemesi olarak bakıp değerlendirmeye kalkışmaları da, caba..

Bazı gazetelerin ise bu hadiseyi bir danışıklı dövüş olarak değerlendirdikleri de görüldü. Bunun için de «Başbakan Demirel'in burnunu kıran mütecâvizi harekete geçirenin bizzat sağcılar olduğu» şeklindeki solcu iddialarına benzer mantık zorlayıcı yorumlar görüldü. Halbuki, hadiseyi büyütmenin de, küçültmenin de hiç bir mânası yoktu.

Bize göre hadise şundan ibarettir: Bülent Ecevit'e tabanca çekilmiştir! Ama, hadisenin cereyan tarzına bakılacak olursa fiilin öldürme kasdı taşıdığını söylemek biraz zor olsa gerek... Şöyle ki, üç metre ilerisinde konuşmakta olan bir insanı öldürmek kasdı taşıyan bir kimsenin bunu sessiz - sedasız yapması mümkün iken, bir kadının «kill him, kill him!» (öldür onu, öldür onu!» diye bağırması suretiyle sinyal vermesini beklemesi nasıl izah edilebilecektir? Çünkü bu sinyal verildikten sonradır ki; Ecevit'i korumakta olan muhafızlar pür - dikkat kesilip tedbirlerini alıyorlar, ve o anda tabanca çeken bir kişinin üzerine atlayıp tesirsiz duruma getiriyorlar.

Hadise bu şekliyle bir katil kasdında daha çok, Kıbrıs mes'elesini kendi açılarından dünya âmme efkarına daha geniş şekilde duyurmak kasdı taşıdığı veya öldürmeye cesaret edememekle birlikte, kızgınlıklarının bu fiili yaptıracak dereceye geldiğini göstermek niyetiyle izah olunabilir.

Her ne olursa olsun, mesele Bülent Ecevit'in şahsını aşan bir mes'eledir. Çünkü Bülent Ecevit Türkiye'de Yunanlılara sempati beslemek bakımından en ileri noktada bulunduğu gibi, onların husûmetlerine de en az lâyık olması gereken bir liderdir. Hattâ «gurbette, sıla derdine düşünce anlarsın Yunanlıyla kardeş olduğunu» kabilinden gençlik yıllarında yazdığı bir şiiri bugün de benimsediğini ilân etmiştir. Ve Kıbrıs çıkarması günlerinde Bülent Ecevit savaşa en çok karşı çıkan bir kimse olarak Mehmedçiğin ayakbağı durumundaydı. Ama Yunanlı kendisine böylesine en yakın olan bir insanımıza bile tahammül edememekte, onun şahsında Türkiye'yi zorbalık yollarıyla sindirme usûllerine girişmektedir.

Dost - düşman herkes bilmelidir ki, Türkiye adına yapılan herhangi hareketten dolayı bizim insanımızı (ne kadar menfi olursa olsun) cezalandırmaya kalkışacak olanlar karşılarında bir parti liderini değil, bütün Türkiye'yi bulacaklardır. Üstelik milletimiz milli düşmanın husûmetine en az lâyık olanın hedef seçilmesi oyununa da gelmez; hislerimizin saptırılmasına, düşmanlığın seviyesinin düşürülmesine de müsaade etmez.

Görüşlerine, fikirlerine daima zıt olduğumuz bilinen Bülent Ecevit'e bu suikasd benzeri protesto hareketinden dolayı «geçmiş olsun» deriz.

FOSİS'İN YILLIK TOPLANTISI

İngiltere muhâribimiz İsmail ADAK bildiriyor.

FOSİS, İngiltere ve Irlanda'daki müslüman talebe derneklerinin teşkil ettikleri bir federasyondur. Orjinâl adı Federation of the Student Islamic Societies in United Kingdom and Eire'dir. FOSİS, bu resmî ünvanın kısaltılmışıdır. Her sene bir İngiliz Üniversitesinde kongre aktedder. Bu kongreye İngiltere'deki müslüman talebeleri tenvir edecek konuşmalar yapmak üzere birçok İslâm âlimi de dâvet edilir.

Bu yıl FOSİS'in toplantısı 15 — 18 temmuz tarihleri arasında Loughborough Üniversitesi'nde yapılmıştır.

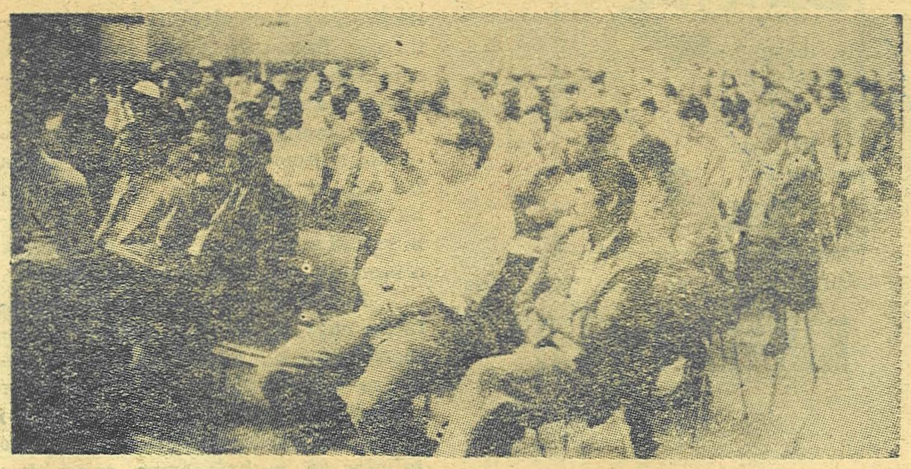

Fosis'in 13. Umûmî heyet toplantısından bir görünüş

Otuzüç asil otuzyedi yardımcı müslüman talebe derneği temsilcisi ile çeşitli İslâm ülkelerinden gelen çok sayıda dinleyici ve konuşmacının iştirak ettiği bu toplantı FOSİS'in 13. kongresi olmuştur. Adı geçen üniversitenin spor salonunda Kur'an-ı Kerim tilâveti ile başlıyan toplantı büyük bir olgunluk içinde geçmiştir.

Yeni seçilen idâre hey'etinde iki de Türk Talebesi yer almaktadır. Bunlar Bristol Üniversitesi Müslüman Talebe Derneği'nden Mehmed Bilgiç ve Strathclyde Üniversitesi Müslüman Talebe Derneği'nden Bahâeddin Karagözoğlu'dur.

Konferanscı olarak toplantıya çağırılan ilim adamlarından biri de okuyucularımızın yakinen tanıdığı Prof. Dr. Sabahaddin Zâim'dir. Prof. Zâim, İslâm iktisâdiyâtı üzerine aldıka ile dinlenen bir konuşma yapmış ve İngiltere'deki müslüman talebeleri İslâm iktisâdiyâtının esaslarını araştırmaya dâvet etmiştir.

Prof. Dr. Sabahaddin Zâim Bey Fosis'teki konuşmasını yaparken

Almanya Postası

ABONE BEDELLERİ:

Gazetemizin Almanya baskısı için âcilen paraya ihtiyacımız olduğundan ellerinde, abone kaydından dolayı Sebil'e aid bir para bulunanların bunu en kısa zamanda aşağıdaki adrese çıkarmalarını istirham ederiz:

Hasan DAMAR - A. Rüştü BANAZ
Bienroder Weg 79 3300 Braunschweig
Posta çeki Nu. (Postsckkont Nr. 37938-300, Hannover
Tel: 0531 - 323689

Gazetemizi Almanya'daki tab ve neşri veya Almanya'ya müteall k bütün hususlar için dilek ve şikâyetlerin aşağıdaki adrese bildirilmesini istirham ederiz:

Adres: Seyfi ŞENOĞLU
Liebig Weg. 5
Tel: 06196—4 54 47
6236 ESCHBORN/Ts.

Sebil

herşey hak için
Haftalık, tarafsız, siyasi edebi tarihi gazete
Yıl: 1 SAYI: 32
BEŞ LİRA
Sâhibi ve Yazışleri Müdürü:
KADİR MISIROĞLU
ABONE: Yıllık 200 TL. 6 aylık 100 TL.
İDAREHÂNE: Vilâyet Hanı Kat: 3
No: 204 — İstanbul Tel: 26 38 96
Dizgi: Sebil Mat. Baskı: Fazilet Mat.
Almanya Mümessilleri
A. RÜŞTÜ BANAZ — HASAN DAMAR
33 Braunschweig Haeckel str. 13
Posta Çeki Nu: 97446
Telefon: 0531 — 32 36 89

سبيل

الكل في سبيل الحق

جريدة أسبوعية، سياسية مستقلة، تاريخية أدبية

ص.ب: ٨٠٨ استانبول - تركيه

Sebil

EVERYTHING DEVOTED TO THE TRUTH (HAQQ)
An Independent Muslim, Historical,
Political and Literary Weekly
P. O. BOX 808
İstanbul/TURKEY
PHONE: 26 38 96 — 27 41 65
9 Şaban 1396
PRICE: 5 T.L.
Representative of Germany
A RÜŞTÜ BANAZ — HASAN DAMAR
33 Braunschweig Haeckel str. 13
phone: 0531 — 32 36 89
Representative of England
İSMAİL ERÜNSAL